

LIETUVIŲ KILMĖS TEORIJOS AMŽIŲ BŪVYJE

(Tęsinys iš pereinamojo „A. L. B.“ Nr.)

IV. AUŠRININKAI EINA ROMAN- TIKŲ ĮMINTU TAKU

Po 1863 m. nepavykusio sukilimo rusai ėmėsi priešpados priemonių: uždraudė spaudą, nemašė lietuvių iš tremė ir Sibira, suvaržė žemės įsigijimą ir t.t. Prieš tą caristinę priešpados kilio reakciją. Užsienyje mokslas einas jaunimas ėmė spieštis draugėn. Išaugo nauja lietuviškoji inteligentinija, kilusi iš liaudies. Tai buvo samoningi, susipratę lietuviai, laisvi nuo bet kurių svetimųjų įtakų. Ir štai 1883 m. Tilišeje išleista lietuvių laikraštis „Ausra“, turėjęs labai didelę reikšmę tolimesniai lietuvių atgimimui. Labiausiai buvo išplesta kultūrinė „Ausros“ dalis. Čia plačiai kalbama apie lietuviškos šeimoms stiprinimą, kovojama prieš lenkiškąją, žadinama meilė gimtajai kalbai, skleidžiama tautinio susipratimo mintis, žadinama tėvynės meilė, keliamas tautinė garbė, puoselėjama tautos vienybės idėja ir t.t.

1. Ir Rojuje Lietuviškai Kalbėta...

Lietuvių tautinei samonei žadinti griebtasi visokių priemonių. Čia duodamos didžiųjų lietuvių patriotų (Poškos, Daukanto,) biografijos, kur jie rodomi sektiniais pavyzdžiais (Ausra, 1883, Nr. 1-2; 8-10; 1884, Nr. 1-3-4). Iškeliama ir kitų tautybų žmonės, kovoję už savo krašto tautinio idealus. Ypačiai buvo keliamas gimtosios kalbos meilė, nurodomas jos grožis ir žodžingumas. Vienas iš ryškiausių lietuvių kalbos idealizatorių buvo Andrius Vistaliauskas - Vistielis. Jis garbina lietuvių kalbą, nes ji esanti seniausia: pats Dievas, kurdamas pasaulį, yra atvėręs jos žodžius, ji esanti gražiausia, sulysgta su gražiausiomis ir turtingiausiomis pasaulio kalbomis. Vistielius kas rašo girdėjęs pasakojant seną lietuvininką, jog Viespaties Dievas pirmiesiems tėvams, t. y. Adamui ir Ievai, rojuje lietuviškai kalbą buvo davęs, ir, iki pastatant Babelio bokštą, visi žmonės lietuviškai kalbėję. Bet tiems kurie pasikėlė į pulkų, norėję dangų pasiekti, Dievas sumaišęs jų kalbas, o neišdidusiems palikęs taiką, t. y. lietuviškąją kalbą. Taigi, neabejotinai, kad Viespaties Dievas vėl susimils ant neišdidusių lietuvininkų ir juos su jų kalba kada nors išaukština. Dr. Brunožis Tilišės lietuvių susirinkime, sakoma, skaitęs platų, net tris valandas užtrukusį referatą „Ar rojuje lietuviškai kalbėjo?“.

Toliau „Ausroje“ duota daug istorinio turinio straipsnių, kad parodytų kiek galint garbingesnę Lietuvos praeitį. Čia vėl einama XIX amž. pradžios romantikų įsimintu keliu, visa priimama be kritikos. Todėl neuostabu, kad dalis lietuvių kilmės teorijų vėl atgaivinama ir, be to, sudaroma dar daug naujų. Tat stabtelėkime ties svarbesnėmis lietuvių kilmės teorijomis, propaguotomis aušrininkų.

Romėniškosties lietuvių kilmės teorija iš dalies dar buvo gyva aušrininkų tarpe. Pvz. Davainius Siliestrailis atspausdino Ausroje „Pasaką apie Palemoną“ (Ausra, 1884, Nr. 1-3, p. 59-64). Tačiau prieš tai pasisakė J. Šliupas, kuris nebetikėjo romėniškąja lietuvių kilmės ir Palemono istoriją laikė kronikininkų išmislus.

J. PUZINAS.

Lietuvių kilmės klausimą plačiau siai nagrinėjo J. Basanavičius, J. Šliupas, M. Akelaitis ir A. Vistielis.

2. Lietuvių Kildinimas iš Trakų ir Frigų

Jonas Basanavičius yra sukūręs teoriją, kildinančią lietuvių iš trakų bei frigų. Šiai teorijai pagrindą sudarė jo ilgėsnis buvimas Bulgarijoje. Jan bevykstant jam į Sofiją pakeliui krito į akis pilkapiai. Tuojau jis prisiminė Herodoto aprašymus, kuriuose sakoma, kad trakų kunigaikštiai būdavo deginami ir ant sudegintų kūno likučių būdavo supilamas pilkapis. Vėliau jis ėmėsi trakų-frigų giminytės klausimą su lietuviu nuodugnai studijuoti. Medžiagą savo darbai rinko ne tik Sofijoje, bet taip pat Belgrade, Zagrebe, Vienoje, Pragoje ir Berlyne. Čia jis lankė muziejus ir panaudojo savo autobiografijoje, buvo „Is priešasties atradimo Lietuvoje rasto akmenis“ (Ausra 1885, Nr. 12, p. 377-387). Akmenėnuose (Vilkauskio ap.) buvęs surastas akmuo su aštuoniomis iškaltais ženklais (plg., pirmąjį pranešimą apie tą akmenį Ausroje 1885, Nr. 6, p. 167-168). Basanavičius tuojau griebėsi šinos ženklus aiškinti, pritraukdamas didelį kiekį klasikinės archeologijos literatūros. Basanavičius priėjo išvados, kad čia turima reikalo su azijiniu raštu, kadaise vartotu Mažojoje Azijoje. Toliau jis nuodugnai aprašė tą azijinę abėcėlę ir klausia, iš kur gi tas akmuo galėjęs patekti į mūsų kraštą. Del savo dydžio jis negalėjęs būti atgabentas iš Mažosios Azijos, todėl įrašas turėjęs būti pagamintas vietoje. Pagal tai jis sprendė, kad senovės trakai, trojėnai, eldiečiai, mytai, getai, frigai ir kiti esą dabartinio lietuvių protėviai. Šio savo tvirtinimo tikrumą Basanavičius visai neabejojo, nes jis daug giminytės bruožų su anomis kalbomis randęs lietuvių, prūsų ir latvių kalbose. Taigi, kaip raštas, taip ir kalba patekė į Lietuvą iš anų kraštų ir čia būvę vartojami. Savo argumentams dar labiau sustiprinti Basanavičius nurodo dar kažkokią dingusią „tikrąją bibliją“, kuri buvusi parašyta taip pat azijatinio raštu (Ausra 1883, Nr. 8-10, p. 277). Tokios biblijos buvimas yra labai abejotinas. Ramby no akmenis ženklus Basanavičius taip pat panašiai aiškina. Ten būvę iškalta: kalavijas, trobelė ir žmonių bei gyvulių pėdos. Tokie ženklai, esą, aptinkami ir betitu raštuose. Net ir vinginis ornamentas, aptinkamas lietuvių audiniuose bei keramikoje, gimi nuojamas su panašiais ornamentais Trojeje.

Basanavičius, remdamasis trakų žodžių ir vietovardžių panašumu su lietuvių kalba, parašė didelį darbą „Apie trakų prygų tautystę ir jų atsikėlimą Lietuvoje“ (Lietuvių Tauta, III, 1921, p. 1-168). Dvidešimt metų rėdė Basanavičius šį savo darbą. Iš 856 trakų - frigų žodžių, kuriuos jis lygino su lietuvių, prūsų ir latvių kalbomis, 600 tarė nustatęs viengarbiškumo ir prasmės giminytę. Tos studijos išvados yra šios: visa Medija rytuose, beveik visa pietinė Europa iki Atlanto vandenyno vakaruose, buvusi gyvenama trakų tautybe; trakai esą artimiausi lietuvių giminačiai;

lietuvių esą atėję iš Mažosios Azijos ir Sygial, kuriuos yra apdainavę Homėras, esą lietuvių protėvių Sygial.

Prieš šias Basanavičiaus teorijas pasisakė mūsų didysis kalbininkas Kazimieras Būga (Kalba ir Senovė, I, Kaunas 1922, p. VII-XII). Jis sukritikavo Basanavičiaus teorijas ir parodė, kad tarp trakų frigų ir lietuvių kalbų nėra tiek panašumų, kad jos būtų galima kildinti iš to paties kamieno. Tai yra indoeuropietiška kalba, kurioje pastebimi tik tam tikri giminiški bruožai. Ir kiti kalbininkai visai negimintuoja trakų su lietuviu. Trakų kalba, kaip ir lietuvių, priklauso sateiminei indoeuropietiškių kalbų tarminei grupei, todėl yra tam tikrų giminiškų bruožų vietovardžiuose bei žodyne (plg. Norbert Joki, Thacker. — M. Ebert, Reallexikon der Vorgeschichte XIII, B, prgf. 4-5).

Ir kituose darbuose Basanavičius bandė savo sukurta teoriją paremti. Lietuvių liaudies dainose ir pasakose Basanavičius randa tam tikrų reminiscencijų iš tų senų laikų. Lietuvių dainose apdainuojamas Dunojėlis, todėl jis tuojau pat mūsų dainų Dunojėlį, kuris, atrodo, reiškia didelius vandenis, sieja su Dunojomu (Danubius). Taigi, Basanavičiaus manymu, mūsų Dunojėlis primena dar tuos laikus, kada mūsų protėviai gyvenę Dunojaus srityje (Ausra 1884, Nr. 7-8, p. 341-347). Arba vėl. Lietuvių dainose minimi aukšniai, sidabriniai ir žalvariniai varteliai. Basanavičius tuojau susieja tai su trakais. Esą, lietuvių susipažinę su tomis sąvokomis tada, kai jie gyvenę kartu su trakais - frigais aukšniuose bei sidabrinuose Mažosios Azijos, Trakijos ir Dakijos srityse (Ziponas bei Ziponė ir auksingumas bei sidabringumas lietuvių dainų. Tiliš 1885; Akmenis ir vario bei žalvario kultūra lietuvių dainose bei pasakose. — Lietuvių Tauta, III, 2, 1920-22). Ir apie litus, kurie minimi lietuvių pasakose, parašė atskirą studiją (Levas lietuvių pasakose bei dainose ir prygiskiai - trakiškoje dailėje. — Lietuvių tauta, I, 1907; I, 2, 1908). Lietuvos Vyčini pradžmę pat pat jis randa trakų herbuose (Žirgas ir Valkas. Tiliš 1885).

Iš Basanavičiaus teorijų satyrinė forma pasijukė A. Janulaitis, slapyvardžiu prisidengęs knygutėje: „Kur lietuvių senovėje gyventų? patriotiškai istoriškai ištyrinėjimas. Parasė N. N. D. M. profesorius nesanduo universiteto, sąnarys būsiančios lietuvių akademijos ant Marso ir Mėnulio. Bitėnai 1903 m.“

3. Tariamose Lietuvių Sodybose Senosios Slavų Žemės

Kiti „Ausros“ bendradarbiai taip pat buvo užsikrėtę įvairiais etimologizavimais. Pvz. vėlyvesnis „Ausros“ „Izdavikis ir Redaktorius“ Jonas Šliupas savo straipsnyje „Lietuvių kilt gadyne ir šlaiden“ (Ausra 1883, Nr. 8, 9 ir 10) išvedžioja, kad ankiskiai lietuvių gyvenę Balkanuose (Balkanai — baltas kalnas) ir ten būvę vadinami kitais vardais, ypačiai trakais. Vėliau kitų tautų spaudžiaimi būvę nustumti į Dakiją, kur jie kaip daktai kovoję su romėnais. Šios tautos viena dalis atvykusi į Lietuvą kita dalis, vadinama heruliais, išvykusi į Italiją, kur vėliau vakarinę gotų buvusi sumušta. Iš ten vėl dalis pasiekusi Lietuvą, kita dalis nuvykus į Maklenburgą, kur gyvenusi iki Karolio Didžiojo laikų. Apie jų tolimesnį likimą J. Šliupas kartoja Narbuto sukurta teoriją, apie kurią esą ankiskiai kalbėjęs. J. Šliupas lietuvių giminytės su heruliais neatsisakė net iki paskutininių laikų (J. Šliupas, Lietuvių, Latvių bei Prūsų arba baltų ir jų prosenų Myt-

hologija. Kaunas 1932, p. 47-48).

Panašiu keliu eina ir Mikalojus Akelaitis (gimęs 1829, X. 5, miręs 1887 IX. 26). Jis su savo etimologizavimais nuėjo iki didžiausių nesamonių. Akelaitis ruošė spaudai dideli etimologinių lietuvių - sanskrito kalbų žodyną. Mus labiausiai domina jo darbas „Rzut oka na starożytność narodu litewskiego“ (1885, 49 p.), išleistas Vytauto slapyvardžiu. Šiame savo darbe Akelaitis, naudodamasis klaidingu etimologiniu metodu, bando atkurti lietuvių istoriją, nustatyti jų kėlavimus ir sodybas nuo pat Herodo to laikų. Herodoto raštuose jis randa visą eilę asmenų, tautų ir vietų vardų, kuriuos jis be niekur nieko laiko lietuviškais, nors vardo, kuris būtų bent kiek panašus į „lietuvis“ nesurado. Štai keletas jo „etimologizavimų“ pavyzdžių. Herodoto minimas dievas Zalmosis paverčiamas lietuvišku žalmoksiu, t. y. vyru, kuris moko apie sielas; Gebeleidzis — gyvybę leidžias; tauta Satrai lyginama su lietuviška šatrija; Neuroi atitinkami suranda Neris upės vardu; Gelonos — įgile galia, gelionys: ir t.t. Iš šitų visų kombinacijų Akelaitis daro išvadą, kad tole srityje lietuvių jau gyvenę apie 600 m. pr. Kristaus. Jam ir Karpatu, Krokuvos, Brastos, Kolno ir Vyslos vardai yra lietuviški. Pagal tuos „lietuviškus“ vietų vardus jis sprendžia, kad prie Vyslos, Oderio ir Elbės lietuvių gyvenę dar prieš atsikraustant slavams ir germanams. Plinijaus ir Tacito raštuose taip pat randa lietuviškų vardų. Pagaliau jis tvirtino, kad heruliai nesą lietuvių protėviai, bet lietuvių esą jų pirmtakai. Akelaitis rūpėjo įrodyti garbingą lietuvių kilmę ir išvesti juos kiek galint iš senesnių laikų.

Nė kiek neatsilikio nuo Akelaitio dar vienas „Ausros“ bendradarbis Andrius Vistaliauskas - Vistielis (g. 1837, XI. 25, miręs 1916 VIII. 2), kuris, kaip ir Akelaitis, po 1863 m. sukilimo turėjo pabėgti į užsienį. Jis sakėsi išpažįsęs senovės lietuvių tikėjimą, ant kanelio tarp pusų turėjęs šventovę, nešiojęs ilgus plaukus ir barzdą... Jis taip pat lygino panašiai skambančius svetimus vietovardžius su lietuvių kalbos panašiais žodžiais. Kadangi jis kaip emigrantas ilgėsi laiką gyveno Poznanėje, tai daugiausia griebėsi etimologizuoti Didžiosios Lenkijos ir Silezijos vietovardžius. Vistielis kiekviename žingonyje randa gausybę lietuviškų vietovardžių, pagal kuriuos jis daro išvadas, kad tose srityse prieš 1000 metų gyvenę lietuvių. Su savo etimologizavimais Vistielis neuina tiek toli, jog jam atrodo, kad lotynų ir slavų kalbos esantišios lietuviškosios iš lietuvių kalbos. Net vokiečių kalba turinti apie pusę kalbos lobyno, pavidėto iš lietuvių kalbos, tiksliai tie žodžiai esą tiek pasikeitę, jog jų lietuvišką kilmą vos galima atpažinti...

Iš šių kelių pastabų matome, kad mūsų aušrininkai nedaug kuo skyrėsi nuo XIX amž. pradžios romantikų. Kaip anie, taip ir jie stengėsi iškelti lietuvių kalbą, atstatyti garbingą Lietuvą praeitį. Jų darbo metodai tie patys. Kaip vieni, taip ir kiti buvo dideli entuziastai, bet, deja, tik mėgėjai. Todėl istoriniais šaltiniais naudojosi be jokios kritikos, — visa, kas tik galėjo kelti lietuvių praeities garbę, buvo godžiai imama už tikrą pinigą, ir dar net pačių reikiamai pagrazinama. Taip yra buvę ir su plačiais etimologizavimais. Nors lyginamasis indoeuropietiškių kalbų mokslas nuo XIX amž. pradžios iki Ausros laikotarpio buvo padaręs milžinišką pažangą ir lietuvių kalbos vieta indoeuropietiškių kalbų tarpe buvo aiškiai nus-

Kas Kaip Remia „A. L. Balsą“

VERSILININKAI „A. L. BALSŲ“
DARBO TALKOJE

PLIAS Argentinos skyrė pirmąjį, Inš. Jonas Ramanauskas pats firmas apsimokėjo vieną „A. L. Balsą“ kalendoriaus 1961 metams puslapį savo firmos skelbimui. Paskiau — J. Jankauskas, B. Eidukonis, Česlas - Šidlauskas ir Pocius, A. Musketas, K. Valionis, L. Vaitekūnas, K. Rūgus, K. Maslonis ir kiti mūsų spaudos darbo remėjai, suteikdami paramos Pietų Amerikos lietuvių spaudos veteranui „A. L. Balsui“.

Inš. Jonas Čekanauskas, įvertindamas Metraščio — Kalendoriaus reikšmę, atsiuntė čekį sumoje \$170. Firma „Simir“ sykiu su čekiu \$120 sumoje atsiuntė tokį laiškėlį: „Siunčiame čekį sumoje \$120, kuri prašome paskirstyti sekančiai: \$50 už skilimą, tilpusį 1961 metų „A. L. Balsą“ kalendoriuje. \$40 už Alfonso Simučio ir Povilo Mirono „A. L. Balsą“ prenumeratą 1961 metams.

Likusi suma \$30 prašome priimti kaip mūsų auką pavyzdingos „A. L. Bals“ spaudos darbu paramai.“

Simutis ir Mironas.

PRENUMERATAS APSIMOKEJO:

Petronėlė Kuraitienė ir \$20 aukų, Antanas Plukas ir \$10 aukų, Andrius Jakubauskas ir \$10 a., Edvardas Biliškis ir \$10 aukų, Aleksandras Blujus ir \$10 aukų, Adolfas Vyšniauskas ir \$10 aukų, Prof. Juozas Mačernis ir \$10 a., Juozas Mackevičius ir \$10 aukų, Albina Dovidaitienė ir \$10 aukų, Jokūbas Žukas ir \$5 aukų, Kazys Krikščiūnas ir \$5 aukų, Pranas Bunga ir \$5 aukų, Ona B. Padrones, Juozas Vitkauskas, Juozas Geležauskas, Pranas Grebliūnas, Juozas Arbaciauskas, Alvydas Vėta, Feliksas Kairys, Jurgis Karazija, Jonas Mackevičius, Ignas Povilavičius, Antanas Lazdėnas, Kazimieras Raupis, Jonas Gramašauskas, Jonas Matulevičius, Antanas Liudžius, Alfonsas Bartašiūnas, Vladas Valikonis, Antanas Vastakas, Antanas Čirpus, Juozas Ščenulevičius, Petras Kulys, Juozas Pašukonis, Alvydas Šleivis, Rokas Lideikis, Anelė Velžaitė, Cicilija Švaikauskienė, Jonas Trainauskas, Karolis Misiūnas, Antanas Misielis, Vytautas Janulaitis, Pranas Totilas, Juozas Jasinevičius, Pranas Galbūgis, Kazimieras Norkus, Pranas Marcinian, Jonas Papeckys, Jonas Navickas, Matas Rudzikas, Juozas Matulevičius, Antanas Mikolaitis, Povilas Banulis, Jonas Ulkė, Juozas Jeleniauskas, Pranas Aleškevičius, Veronika Bukauskienė, Emilija Mažulienė, Pranas Strolia, Valentina Bukauskaitė, Antanas Misiūnas, Jonas Povilavičius, Matas Ražaitis, Adomas Burba, Jonas Pranskūnas, Jeroslavas Kavaliauskas, Jonas Gudonis, Antanas Čenčiukas, Tomas Pupelis, Napolis Pempė, Antanas Kairys, Pranas Baltakis, Vladas Šimoliūnas, Jurgis Grimalauskas, J. Zavička ir J. Viršyla, Juozas Gaidamauskas, Vincas Verkys, Stasys Jaspelskis, Vaclovas Andriuska, Jurgis Kalavinskis.

Atsilykimas, aušrininkai, deja, tomis moksliniais išvadomis nepasinaudojo, bet ir toliau diletantiskai etimologizuodami preidavo prie didžiausių nesamonių. Juk kiek laiko sugaišta tam bergėdžiam darbiui. Basanavičius net 20 metų rinko medžiagą savo trakų-frigų teorijai. Nors K. Būga tas jo teorijas iškritikavo, pavadino gryniausiomis nesamonomėmis, tačiau Basanavičiaus nepavyko įtikinti; nes iki pat savo mirties buvo įsitikinęs savo išvadų tikrumu. Taip pat ir J. Šliupas neatsisakė, kaip minėta, nuo savo heruliškos teorijos.

(Pabaiga sekančiam numery)

Spauda

ATSIVYSTA PAMINĖTI

* LITERATŪRA, Lietuvių Literatūros, Meno ir Mokslo Metraštis. Pirmoji knyga, 303 puslapiai. Išleido Lietuvių Literatūros Draugija: 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill., USA. Naujienų dienraščio spauda. Red. M. Gudelis. Kaina 2 doleriai. Galima gauti „A. L. Balso“.

Šis Literatūros Metraštis, tai vertingas mūsų literatūros lobynas. Martynas Gudelis, kaip redaktorius, inš. Kostas Augustas, kaip Redakcinės Komisijos narys, dailininkas Mikas Šileikis, kaip meno skyrių redaktorius — visi Naujienų dienraščio štabo nariai. Metraštyje telpa šių dailininkų meno darbai: Viktoro Petravičiaus, Miko Šileikio, Petro Kiaulėno, Anupro Barausko, Kazimiero Vornelio ir Pauliaus Augiaus.

Po idomių Redakcijos ir Leidyklos žodžių, po Novelės Konkursio Telsmo Sprendimo, randame šių autorių darbus:

Prof. Vaclovo Biržiškos, Dr. Jono Puzino, Dr. Kazio Griniaus; Domas Velička, Alojzas Baronas, Sonė Pipraitė, Mikas Šileikis, J. Jazminas, Kazys Jakubėnas, Vl. Stanka, Kastytis Gliudai, Vyta. Mačernis, Petras Jonikas ir kt.

Šis leidinys turėtų rasti kiekvieno lietuvių inteligento knygų lentynoje.

* „MAMULI“ (Tėvynė), pirmutinis visoj Amerikoje gruzinių kalba leidinys, Nr. 1, kovo mėnesio, 1961. Apart „Mamuli“, tik Paryžiuje eina gruzinių laikraštis. Visame demokrati niane pasulyje randasi tik apie 3,000 gruzinių, bet visi organizuoti ir palaiiko tamprūs tarpusavio ryšius. Visk kovoja už Gruzijos išlaisvinimą iš rusų vergijos. „Mamuli“ redaguoja Dr. Victor Nasade, neseniai atvykęs iš Europos. Leidžia savo tautiečių aukomis. Mažiausia auka \$50. Apart straipsnių gruzinių kalba, pirmo numerio įžanga parašyta ispaniškai ir telpa Gruzijos istorijos santrauka ispanų kalba, parašyta Dro. A. Hachidze.

Okupacijos atžvilgiu gruziniai yra likimo draugai su kitų okupuotų tautų žmonėmis. Kadangi „Mamuli“ spausdinama lietuvių spaustuvėje, tai pirmame numeryje jų redaktorių paskelbė šiuos padėkos žodžius lietuviškai:

PADEKOS ŽODIS

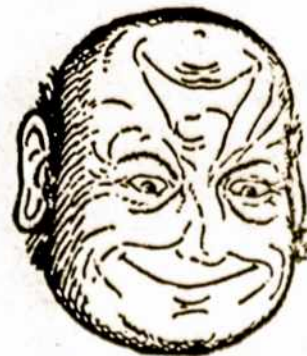
„Mamuli“ (Tėvynė) yra pirmutinis gruzinių žurnalas Amerikos žemyne. Jo pasirodymo proga širdingai dėkoju „Argentinos Lietuvių Balsui“ leidėjui p. Pranui Ofinskui ir redaktoriui p. Kašt. Norukui bei lietuvių spaus tuvei „La Voz“ už moralinę paramą ir technišką pasipirį mūsų pirmąjį žurnalą išleidžiant.

Dr. Victor Nasade, „Mamuli“ Redaktorius.

* KELEIVIS, Mažosios Lietuvos Lietuvių Laikraštis, Nr. 3-4, Sausio - Vasario, 1961, 16 pusl. Turtingas istorinė medžiaga apie Klaipėdos Kraštą ir jo lietuvių veiklę patriotiškūs žygys, pareikštus atsisikiriant nuo Vokietijos ir grįžtant prie Lietuvos. Turtingas tekstas, istoriniai paveikslai ir moderniški šaržai doro Keleivį idomiu ir aktualiu. Leidžia M. L. Tarybos Spaudos Komisija: Rotspizstr. 13, (13b) Muenchen — Forstenried, US Zone, Alemanija. Redaguoja Anas Lymantas. Administratorius Arnas Fndrikaitis. Šiame numeryje padrasiną lietuviųbės gaivinimo darbą dirbti rašo MIT pirmininkas Erdmonas Simonaitis. Norinti gauti Keleivį susipažinimui, tepasidūia keletą Tarptautinių pašto kuponų. Raštus siunčiant adresuoti: Albertas Puskpalaitis, Hoesch - Str. 10, (13b) Muenchen — Pasing, US Zone, Alemanija.

* DARBO RANKOS, mėnesinis Prancūzijos lietuvių žurnalas. Redaguoja žinoma publicistė - istorikė Dr. J. Navakienė. Deda pastangas surinkti 1,000 prenumeratorių, kad įteiti spaustuvėn, vieton spausdinimo šapirografu. Turtinga žurnalo medžiaga. Kiekvienas lietuvis inteligentas privalo paremti DARBO RANKAS, nes juo stipresnės jos bus, tuo daugiau lietuviųbės gaivinimo darbo atliks. Tarptautinius pašto kuponus siųskite redaktorės adresu ir gausite žurnalą pasipažinimui: Dr. J. Navakas, C. F. O. T. Travailleurs Lithuaniens, 26 rue de Montholon, Paris 9e, France.

sėfėjoumdeu opozu dte o

Taip atrodo pilietis laiku apsimokėjęs „A. L. Balso“ prenumeratą

San Francisco Solano Geriausio Sklypai Prie Klm. 16

EKSKURSIJOS NUO „TULSA“ VYKSTA KASDIEN:

Viamonte 190, Buenos Aires

PARENKA - TVARKŲ C. BUIVIDAS

Planus ir Kainas Suteikia „A. L. Balsas“

Barracas rajone parduoda įgaliotinis PR. VASILIAUSKAS, Pinzón 932.

SUTAUPYSITE PINGUS

JEIGU NUPIRKSITE NUOSAVYBĘ,
KURIOS KAINA NUOLAT KILS!

NUSIPIRKUSIEJI PATARKITE SAVO KAIMYNAMS

Del kainų ir mokėjimo sąlygų kreipkitės laiškais arba asmeniškai darbo dienomis nuo 10 iki 12 ir nuo 17 iki 19 val. į nuosavybių skyriaus vedėją šiuo adresu: SR. ČESLAVAS BUIVIDAS, TULSA, VIAMONTE 190.

Pasiteiraukite ir pirkite dabar!

IR JUMS YRA GALIMAS

ĮVAŽIAVIMAS Į KANADĄ

Jeigu turite darbo ir būto garantijas. Jas parūpina ir kitus reikalingus imigracijos dokumentus sutvarko

JONAS J. JUŠKAITIS

Tėsinės — Kalbinės Pagalbos Įstaiga

907 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Pasaulis ir Moteris

MOTINOS — KOVOTOJOS
UŽ LAISVĘ

Motinos Dienos Proga

Nėra pasaulio tokio gyvyje, kur moterų motinos: visa gyvūnija per motinų kancias išvysta pasaulį ir motinų vargais užaugina. Jeigu gyvūnių tarpe motinai krinta didžiausia našta vaiko auginimo, mokinimo, pelnytis sau duoną ir vaiko saugojimo nuo priešų, tai ką bekalbėti apie žmones. Žmonių tarpe — seimeje — taip pat didžiausia našta ir rūpestis tenka motinai auginant vaiką, bet ir jos užauginus mažai ką jie sumažėja.

Žvelgiant į mūsų tautos tragišką istoriją galima užtikti begales pavyzdžių, kur motinos parodė savo karvingumą kovoje dėl savo tautos ir vaikų laisvės. Dažnai matant spaudose Korėjos karo vaizdus, daug kur matosi moterų su vaikais ant nugarų pakeltomis rankomis apsuptys karalių ir kratosius iešant pas jas ginklus. Ir kodėl taip daroma su tomis vargšėmis motinomis, kurios netekusios daugelio savo vaikų dar su paskutiniu bėga nuo baisios fronto ugnies? Todėl, kad šimtai ir tūkstantai motinų tapo kovotojomis dėl laisvės ir duonos kasnio. Tūkstantai motinų slapta gabena ginklus fronte esantiems kariams, eina aprišti jų žaizdas ir mirštantius užspausi akis. Šie visi vaizdai mus kankina ir Tėvynėje vykusias ir vykstančias lietuvių kovas ne dėl svetimų žemių užėmimo, bet dėl savo šalies laisvės. Prieš mūsų akis, tartum filmoje, atsisloja 1940-41 metų vaizdai, kuriuose matome šalia savo vaikų — partizanų su okupantais kovojančias motinas.

Kai raudonieji okupantai žengė į Lietuvą pirmuosius žingsnius, pirmoji jų skriauda pajuto lietuvių motina, nes ne vienai tapo išplėtas sūnus ar dukra ir išgabenti nežinon arba kalėjimuose nukankinti. Tik dėl to, dauguma motinų davė suprasti savo vaikams, kad laikas imtis ginklo ir eiti į kovą prieš okupantą. Tik daugelio motinų paraginai vaikai išėjo į žaliuosius Lietuvos miškus sudaryti partizanų dalinių. Motinos, išleidamos savo sūnus ir partizanų eiles, palinkėdavo sėkmės ir pasilaikydavo kiekvieno momento jiems padėti. Kritikliaisomis ir tragiškaisiomis 1941 metų birželio mėn. dienomis, kai po Lietuvą slantę okupantai vedė iš namų geriausius Lietuvos vaikus, motinos savo vaikus paslėpė miškų tankumuose ir ten jiems pristatydavo maistą, rūbus ir net ginklus. Net dienos metu, sena motulė, su lazdele rankoje skubėdavo per miškelį į „bažnyčią“, bet tikrumoje skubėjo pas mišką radusius ramiai prieglaudžius vaikus. Ne viena tokia motulė buvo okupantų įtarta ir pagauta, bet ir žiauriausiai ją tardant neišgavo paslapties, — ji kentėjo kad vaikai liktų gyvi ir nenkentėtų...

Kai Lietuvos žemę sudrebino pirmieji 1941 metų karo šūviai, ir užvirė baisūs karo katilais, lietuvių vietoj liūdnio džiaugsmo pradedėjusi karu, nes vienintėlis išsigelbėjimas

buvo daugeliui esančių kalėjimuose ir miškuose. Palaidai bėgantis namonasis okupantas buvo palydėtas lietuvių partizanų ugnimi. Tuo metu partizanams buvo reikalingos jėgos, nes kovoti su gausiu priešu nebuvo taip lengva. Ir tada talkon pribuvo daugelis motinų: jos ėjo ryšininkų, sartiarių ir net sūdmenų tiekėjų pareigas. Ne viena nuo priešų kulkos sukritę šalia narsiai kovojančio sūnaus ne viena kovos lauke užspaudė akis savo sūnui, ne viena paėmusi iš kritusio sūnaus rankų ginklą stojo į jo vietą. Matėme, fronto audrai pražūsus, atrastus lietuvių kankinių kapynynus Petrasūnuose, Praveniškesė, Rainių miške ir kitur, kur tarpe nužudytų jų buvo nemažai motinų. Matėme prie atkastų geležinių pačiais surakintų, lavonų suklupusias motinas, kurios alpo iš sielvarto ir kartu džiaugėsi, kad jų vaikai žuvo garbingai gindami Tėvynės laisvę. Ką mes nuolat matydavome ant kankinių kapų besimeldžiančią ar tykiai berynančią? Nagi, motinas! Visi draugai pamiršo greit žuvusius, bet motinos niekada, nes motiniška širdis vaikui yra pakankama nuo pat jo užgimimo...

Pagaliam, atėjus dienai kada mes turėjome palikti gimtuosius namus ir išeiti į pasaulį, kad išaugotų lietuvių tautos ateitį ir sudaryti lietuvių tautos reikiama momentu, mūsų motinos sudėjo mums lagaminus ir peržegnojo išsėnančius per kiemo vartus. Mes ilgai girdėjome, nutildami nuo sodybų, iš galesčio verkiančių mūsų motinų garsus, dėl ko mūsų širdyse užvirė nepaprasta meilė motinai ir norėjosi geriau mirti ant motinos kelių, negu palikti ją ir amžinai jos nebeatyti. Tačiau, laikas bėgdamas su savo vėseliais nubloškė nuo mūsų širdžių tų dienų meilės jausmus motinai ir mes šiandieną jas vos retkarčiais teprisimename, kai tuo tarpu jos, o atėjus Motinos dienai lauks nuo mūsų bent kokio laiškelio, bent kokios žinios. Nors daugelio mūsų širdyse kils šioj motinos šventės noras parašyti kels žodžius motinai, bet negalėsime, nes ten kur žiūri vergija viešpatuoja niekas nevertina žmogų ir nesupranta motinų troškimų. Ten motina nevertinama, ten vaikas kartais vos pasaulį išvėdęs nuo motinos atimamas, o jei motina nesutinka jo atiduoti, dažnai randa mirtį su kūdikiu ant rankų...

Žiaurūs bolševizmo pavergtos tautos, nebegalėdamos pakęsti žmogaus nužmogintą ir teroro, nors ir būdamas tvirtai ginklais saugomos, renkasi į gretas ir visomis jėgomis siekia iškovoti laisvę tautoms ir žmogui. Kadangi atskiros tautos negali tvirtai pasireikšti prieš tokį tvirtą priešą, joms kilo mintis susijungti į vieną organizaciją ir bendromis jėgomis stoti frontan kas ir yra padaryta. Sukūrusios ABN (Antibolševikinį Tautų Bloką) visos tautos pasijuto stiprios ir galingos, o priešas, matydamas, kad grėsia rimtas pavojus, stiprina savo jėgas. Ši organizacija per trumpą laiką savo veiklą išplėtė bolševikų pavergtame ir laisvame pasaulyje, rasdama didelių atgarsį laisvę mylinčiose tautose. Tik dėka ABN

šiandieną dar verda kova už geležinės uždangos tarp okupantų ir partizanų. Partizanai yra sargybiniai viso to, kas dar liko nesunaikinta ir saugodami laukia tos dienos, kada vakarų pasaulis ateis į joms ir talką užbaigti kovą dėl bolševizmo pavergtų tautų laisvės. Visų 22 bolševizmo pavergtų tautų partizanai kovoja išvien po ABN šūkiu „LAISVĖ TAUTOMS, LAISVĖ ŽMOGUIT“, tartum būtų vienos tautos vaikai. Diena iš dienos jų eilės stiprėja, nes kas tik gali; tas tampa partizanų. Turimomis žiniomis nemažai partizanų eiles papildė moterys, kurių tarpe yra daug MOTINŲ. Netruksta tokių atsitikimų, kad su ginklu rankoje narsiai kovoja šalia vienas kito MOTINAI, tėvas ir sūnus.

Kai išaušus laisvės aušrai mūsų Tėvynėje, mes sugrįšime ten, ne vienas ieškosime savo motinos kapo ir nerakėsime jo atrašyti, nes jis nebus suplitas kapuose, bet kur nors miško tankumyne — ten, kur ji, siekdama laisvės buvo priešų kulkos pakirsta. Ką mes turėsime pasakyti motinai sukurę prie jos kapo šiandieną jų taip lengvai atsidėjome? Kuo mes įrodysime joms, kad ir mes kovojome būdami toli nuo jų dėl Tėvynės ir kartu savo motinų laisvės, jei žinodami mūsų motinų šiandieninius kankius, nel darbu, nei skatiku ir pagaliau nei mintimis nepridedame prie MOTINŲ išdavimo iš žiaurios vergijos! Tiesa, gal per daug neteisinga būtų sakyti, kad nepridedame visi: dalis mūsų kovojame ir laukiame dangių jėgų.

Tai, antant Motinos Dienai leisime, kad mūsų širdyse išauštų meilė kenčiančioms mūsų gimdytojoms ir mūsų antrajai motinai TĖVYNĖI. Raskime, bent tą dieną, laiko valandėlę susikaupti ir mintimis nukristi pas Tėvynę ar Sibiro taigose esančias mūsų MOTINAS. Gausiai susirinkime ir surengtų MOTINOS DIENOS MINEJIMUS, parodydami sveitimo krašto žmonėms, kad mes įvertiname savo MOTINAS ir jų meilę mums.

L. Kančaitis.

Buenos Aires, 17. 4. 51.

„KOLEKTYVĖS“ VESTUVĖS
KANADOJE

Ne tik Australijoje, bet ir Kanadoje lietuvių tremtiniai „puikiai“ kuria lietuviškas šeimas. Australijoje, vos atvykę iš tremties, apsidėdė 6 lietuvių jaunūnų poros, suruošdamos bendrą vestuvių vakarienę.

Dabar „Nepriklausoma Lietuva“ rašo, kad vasario 3, 1951, Montrealyje susikūrė keturios lietuvių šeimos. Apšvedė: M. Juodviršis su J. Valodkaitė, Algirdas Kirkilionis su Kilikauskaitė, Pranas Montvila su p-le Naginienyte ir dar viena pora iš Latvijos.

— TEKLĖ V. KAUSILIENĖ interneta ligoninėje Instituto Haedo, 4 aukštas Iova 9, Ramos Mejia. Išbus iki balandžio pabaigos.

SEIMOS ŽIDINIO NUOVARGIS

Atostogos Namų Seiminiųkams

Toli gražu nėra tokia lengva pareiga „namų ruošos darbai“, pašymėti daugelio moterų knygėse. Amerikos Moterų Gydytojų Sąjungos pasakojimai daviniai rodo, kad namų ruošos darbai daugelį moterų susargdina įvairiomis ligomis, pradedant kojų skausmais ir baigiant melanholija.

Jungtinės Amerikos Valstybės pačios vyriausybės įstaigos ruošia įstatymą, pagal kurį turėtų metinės atostogos visos namų šeimininkės. Tikrai nuostabu, kad nei viena JAV moteris gydytoja nepasidid idant vyrų pakeistų moteris jų naktų ir pabaigos savaitės darbuose. Lyg kad moteris nepasitiktų vyrams namų ruošos darbo pareigose.

JAV Moterų Gydytojų Sąjunga surinko davinius septyniolikos šalių. Apklausišius 194 moteris namų šeimininkes Anglijoje pasirodė, kad jų 94% nuolat kenčia nuo peršalimo ir kosulio; 27% kankinamos reumatizmu; 15% serga galvos skaudėjimu; 12% serga venų skausmais ir 79 procentai skundžiasi nuovargiu, senatvę ir nutoaktos nuokritimu. Be to, 78% apklausių Anglijos moterų — šeiminių turi plokščius kojų padus, „visitakius“ ir kitokias kojų pirštų ligas.

Pasirodė labai dažnas reiškinys, kad motinos sušeraga įvairiomis ligomis, pereitę grįžę prie namų ruošos darbų po gimdymo. Daugelis moterų susižeidžia muskulius arba kremzles, keldamos persunkias naštas; daugelio kūnas sužaloja būvūnas neribotas valandų ant kojų arba dėvėjimas netinkamos avalynės.

Daugelyje šalių įprasta maisto nusipirkimo sistema visiškai sugriuvė ilgy „nuodegų“ atsiradimas prie maisto krautuvų. Indijoje, kur tik trečdalis moterų turi virtuvę ir maudynę, daugelis jų nuo 4- to valandos ryto turi eiti apsirūpinti vandeniu namų židinio reikalam. Net JAV visuomeninės apsaugos įstatymas numato namų ruošos darbininkių (tarnaičių) apsaugą, bet aplenkia šeimos židinio šeiminiųkės.

JAV vyrai gydytojai, kurie dalyvavo savo kolegų moterų gydytojų konferencijose, patarė organizuoti kursus namų šeimininkėms, kur jos būtų supažindintos su taisyklų muskulių naudojimu. Patarimai priimti. Kasdien išrandami nauji patogumai, kurie lengvina namų šeiminiųkės darbą. Vienok ir patobulinimai neapsaugoja visškai, dirbant per ilgą valandą.

Patys liūdniausi apklausinėjimo duomeniai tie įteikėsiu moterų, kurios dirba ne savo šeimos židiny, vienok privalo savo pastogę išlaikyti pulkiaučioje tvarkoje. Jų tarpe ypatingai paplitusi melanholija — didelis ir nuolatinis liūdnėjimas.

(Versta iš „Vision“, 20. 3. 51).

— FORTIO Ligoninėje, Avellanedoje, 6. 4. 51 sulaukė stipraus ir sveiko sūnaus Antanina Kazlauskaitė, Broniaus žemaitis žmona. Naujagimui parinktas vardas Bronius. Laimingai augti. J. Z.

Mėnesinis juokų žurnalas „GARNYŠO“

B R A Z I L I J O J E
CAIXA POSTAL 4189, S. Paulo
Red. — Leid. Klemensas Jūra
Egz. \$1 M/N. Gaukite Balse

Kasdieniniai Reikalai

SEZONINĖ SURVILOS MADŲ PARODA

Bernardo Survilos firmos — Esmeralda 823; T. E. 31-4827, Buenos Aires — modelių paroda įvyko šio balandžio mėnesio 23, 24, 25 ir 26 dd. Savo firmos naujausi kūriniai ir paskutiniai Paryžiaus modeliai moteriški šieminių - rudeniinių paltų, kostiumų ir suknelių, parodą aplankė daugybė publikos, kurios tarpe kasdien matėsi ir lietuvių.

MOTERIS KANDIDATUOJA Į PREZIDENTES

Šiais metais gegužės 6 d. Austrijoje įvyksta prezidento rinkimai. Šį kartą, pirmą atvejų Austrijos istorijoje, prezidentės nutarė kandidatuoti austrė L. Heinisch - Marchet, moteris, „kurio nieko nebilo ir kurios niekas nebijo“, — pareiškė kandidatė. „T.“

TUNYSE NUŽUDYTA LIUDMILA VALIULIENĖ

Afrikos Tunyse gyveno Liudmila Valiulienė, karo audrų į ten nublokėta.

Paryžiaus lietuvių žurnalas Darbo Rankos praneša, kad toli lietuvių trijų sužvejusių tunysiečių tapo nužudyta.

— EMA MARIA KRIVAS, Jono ir Marijos pociatės Krivų dukra, pernai baigusi 6 skyrių mokyklą, puikiai išlaikė kvotimus Komercijon, Manuel Belgrano vardo gimnazijon, kurią dabar lanko. Krivai gyvena savo namuose Villa Martelli ir yra ligoninė „A. L. Balse“ skaitytoja.

LIETUVAITĖ MILJONIERĖ AFRIKOJE

Dr. Prunskis patiekia platų pasikalbėjimą „Draugo“ apie Chicagoje viešėjusį Margaritą Jakonytę, kuri su savo vyru, Louis Van Thilen iš JAV išvyko Belgijon Kongan ir ten įsigijo stambų ūkį. Pirmiau vertėsi kavos plantacijomis, o dabar gyvulininkyste. Belgų pinigais skaitant ji yra milijonierė.

— * —
BEVIELIS TELEGRAFAS

— Sakyt man, mielas, kaip atrodo tas bevielės telegrafas?
— Labai paprastas daiktas. Pasakyk savo žmonai paslaptį ir paprašyk, kaip ji niekam apie tai nekalbėtų — visi apie tai sužinos ir tai vadinasi bevieliu telegrafu.

* Kai vaikas meluoja, tegu tėvai pirmoje eilėje kaltina save, paskui vaiką.

— APSIVĖDIMO TIKSLU ieškant gyvenimo draugės, kad būtų apie pusę šimto metų. Gali būti jaunesnė, bevaikė arba su nemažais vaikais. Aš esu „jubildas“, turiu namus, tik trūksta šeiminiųkės, kuri savo laimę surištų su manąja. Rašyt ir viską pasakyti šį kartą: a/c Sr. Antonio Malinauskas, c. Bernardino Rivadavia 2321, 4 de Junio. (923 - 4)

naiviskai tikėjo, kad Lietuva liks nepriklausoma, kaip buvo.

Liūda žygiavo paskui kariuomenę, drauge su visuomene, prie Gedimino bokšto, kur linksmam plevėsovo Lietuvos vėliava. Pakeliui, lyg piktai lemančius varnus, jie sutiko iškilmingas laidotuves. Liūda pastebėjo, kad lenkas fanatikas kunigas piktai pa-

Vaikų Kampelis

MIEGOK SALDŽIAI

Kokią lopšinę tau, maži, Dainuoti šiandien aš galiu? Skliautai dangoraižiais raizyti, Miegok saldžiai, vai liūlia liu.

Sapnuok — atplaukia nemunėliai Ir neša glėbį tau gėlių, O tu šypsai ramunėlei... Miegok saldžiai, vai liūlia liu.

Seniai saulutė užsimerkė, Numetus našta spindulių, Ir žvėrelis užmigdė parke. Miegok saldžiai, vai liūlia liu.

Sapnuoja mažas - beždžionukas, Kad jis pavirto zuikeliu. Ir prakalbėjo akmenukas. Miegok saldžiai, vai liūlia liu.

Ir žvengia žirgas karuselėj, Lyg bėgtų sodžiumi žaliu. Ten, kur margi padubysėliai. Miegok saldžiai, vai liūlia liu.

Skliantai dangoraižiais raizyti, Nuvės toli sapnų keliu. O aš dainuosiu tau, maži, Tuos žodelius, vai liūlia liu.

Užauki didelis, būk vyra! Keliauk už marių, už girių! Kur Nemunėlis teka tyras! Miegok saldžiai, vai liūlia liu.

Leonardas Žitkus.

1950 metų „Draugo“ poezijos konkurse už 4 eilėraštį L. Žitkui.

Žitkuišui paskirta pirmoji premija.

PRISIMINKIME SAVO MOTINAS MOTINOS DIENĄ MININT

Didžiama mūsų jau trečią dešimtmetį gyvename svetingoje Argentinoje. Kiekvienais metais minėdamos Motinos Dieną, išlaikėme mūsų šia augančioje kartoje meilę Lietuvai Motinai ir, tuo patim, meilę Lietuvai Tėvynei. Šiemetinis Motinos Dienos minėjimas įvyks sekmadienį, gegužės 6 d., 16 val. (4 val. p. p.), Lietuvių Klubo salėje, Boedo 737, Buenos Aires. Įėjimas laisvas visiems lietuviams.

Lietuvės moksleivės, scenos darbuotojos, muzikės ir visuomenės veikėjos kviečiamos dalyvauti programoje, kaip kiekvienais metais, pranešant apie tai šio paraginimo rašytojai. Šeimynos ir pavieniai maloniai prašoma dalyvauti mūsų Motinų pagerbimo — minėjimo parengime.

Pasaulis ir Moteris Sk. Vedėja.

— DR. M. ALSEIKAITĖ — GIMBUTINĖ sausio 27 d. davė paskaitą Bostono Lietuvių Bašytojų Klubui. Paskaita buvo apie lietuvių tautą amžių bėgyje. Seniausios gyvenamosios vietos buvo pailiustruotos žemėlapiu ir paveikslais.

— GRAŽINA JAKAVICIENĖ, Liūdo Jakaviciaus žmona, 15. 4. 51 Buenos Aires sanatorijoje Ramon Sarda, sulaukė sveiką ir gražią pirmagimę dukrą, kuriai parinkti vardai Graciela Isabel. Laimingai augti!

KAROLĖ PAŽERAITĖ, poetė ir rašytoja, gyvenanti Brazilijoje. Šiais metais suėna dvidešimt penki metai, kaip Karolė Pažeraite pradėjo savo literatūrinį darbą. Be įvairių eilių ji yra parašiusi didesnius veikalus — „Nusidėjėle“, „Liktūnas“ — taipgi baigtas naujas romanas „Nauji Vėjai“, kurio ištrauką talpiname „A. L. Balse“. Ji uoliai bendradarbiauja Pietų Amerikos lietuvių spaudoje ir daug rašydavo Lietuvos spaudoje.

— PARSIDUODA PIANAS, visiška naujas, geriausias markės, už \$14.000. Taipgi parsiduoda lengvas pianas, tinkamas pamokoms: Ignas Andrijauskas Juan de Garay 151, Villa Lynch. TE: 755 - 0163.

— PARSIDUODA moterų grožio salonas „Flor del Barrio“. Savininkė Lietuvaite kelias ir savo namus. Nuoma pigi. Su kėdėmis, veidrodžiais, moderniais aparatais ir įrengimu už \$15.000. Defensa 1229, Buenos Aires. (923 - 4)

Danutė Gilvydienė kirpimo — siuvimo mokytoja Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

Nauji Vėjai

Ištrauka iš naujo romano

Liepos mėn. Monė su Aukse išvažiavo Palangon, o Liūda nenoromis sėdo Leipalingio autobusan. Pasiryzo atliankyti tėvėskę.

Kaip seniai ji beiklausė tėvėskės malno ūtimo, kaip seniai ji beiklės šiuos apsamanojusius varėlius, — gal vojo Liūda, artėdama prie namo. Ilgą laiką ji vengė tėvų slenkčio. Lyg jis būtų buvęs jai peraukštęs. Po savo pirmo išvažiavimo į užsienį ji penkeris metus nebuvo buvusi tėvėskėje. Paskui tik mokytojaudama jo o keliu-tų dienų vasarą ten paviešėdavo, o į kitą laiką praleisdavo pas drauges. Motulė kiekvieną kartą į meilias sutikdavo, bet Liūdai rodėsi, kad motulė turi kažkokią slapta mintį. Tai ją erzindavo, ir jį santykiai darydavosi neįsėkūs.

Ir šį kartą motulė kažkaip nerviskai šiuosėtis priejuoste taikinas liūpas ir nedrąsiai ją apkabino prieangyje.

— Žiūrėkit, mūsų pulkuolėl atvyko, — juokėsi Antanas, seserį bučiuodamas. O paskui ji iš gryčios išriedėjo, kaip oboliukas, trejų metų berniukas su blynu rankoje ir devynerių metų mėlėnė mergaitė. Vytukas ir Rutelė — brolio vaikai. Oia pat ir brolienė, apvali, linksmas. Mažai kas beliko iš tos lauko gėlės Taplės. Ir tėvas pakilo nuo stalo su savo neatskiriama pypke.

Vist namieškiai, matomai, džiaugėsi viešnia - nebuvele. Tačiau Liūda jau-tė, kad kažkas juos pradėjo skirti. Lyg jie visi atsidūrė tam tikram nutoly nuo jos. Nemažai laiko tarpo, skirtingi interesai kiek įnešė atstumimo į jų santykius. Tačiau po keleto dienų Liūda įėjo į jų gyvenimą: pradėjo viskuo įdoma, neįėjimai perėjo į darų tarną. Svetimumo jausmas pradėjo blankti, tirpti, kol visiškai išnyko.

KAROLĖ PAŽERAITĖ

Tėvas, kaip ir seniau, tebetūpėjo apie malnų ir sodą. Tačiau, kol gyvas, neradė ūkio sūnui. Nenorėjo likti karštinium. Tetos Gytienės Liūda nebeberodė tėvėskėje. Tėtlankė jos kapą, vėliai apžėlusį rūtom.

Motulė žymiai suseno. Jau į laukus nebeėjo. Tik apie namus tebetūpė.

Nė motulė, nė brolienė neleidė Liūdai dirbti.

— Tu mūsų brangi viešnelė, vėl išskrisi, kaip paukštelė, — kalbėjo motulė, ir varė ją į panemunę, į girią.

Liūdai to teikiėjo. Ji pusę dienos išsėdėdavo, kur nors pavėsyje, su plėtu rankoje, o paskui vaikščiodavo panemuniais, ir pakeliui miške uogaudavo, grybaudavo. Taip pat ji atlan-kė tas vietoves, kur tiek jaunystėje buvo prisvajota, tiek meilių žodelių prikalbėta. Ir keistas dalykas: Liūdai tie nuostabūs papartynai, amžiniai lubinai ir Ešerėlis nebeteko to žavumo, kokį turėjo anuo metu. Taip, visa tai gražu, labai gražu. Bet tom grožybėm kažko trūksta. Ne, ne jom, bet jai kažko trūksta. Tas kažkas buvo Liūdoje, jos sieloje, jos jaun-oje vaizduotėje. Ir gėlės ir uogos tada jai liepsnojo. Visur liepsma... liepsma... Tada visas pasaulis jai toks buvo. Ji tada gyveno jaunaisiais. Grožio pajautimas yra individualus. Daug reikšia žmogaus nusiteikimas. Šį kartą Liūda tėvėskėje pasikendo minčių pasaulyje, savo vaizduotėje atstengdamasi atgaivinti tolimą praėitį. Visos Liūdos mintys paskirtos Lietuvos garbingai praeičiai. Ji nešioja širdy didios moters Aldonos Gediminaitės, Lenkų karaliaus Kazimiero žmonos, paveikslą. Kai jis bus baigtas, tada gal vėl ji gėlės su gamta susiliet. Bet kaip? Ji taip nutolo nuo gyvosios žemės. Ji neberp-ti dabartinę aplinką. Nuo viso, kas ją supa, net nuo žmonių ji nutolo. Ji o ne jie.

Ji atliankė Palinkonių. Gražiai išsilaikiusi moteris nuofirdiai papasa-

kojo apie savo Jonelio gabumus. Jis jau penktos klasės gimnazistas. Noris būti orlaiviu konstruktorium. Džiaugėsi motina sūnum, o Liūda man dagiai klausėsi. Kiekvienas išgėsus pasikalbėjimas su žmonėmis ją pradėjo varginti. Ji pasidarydavo išsi-blaškiusi ir skubindavo namo. Tik prie savo karalienės Aldonos ji atsik-vepdavo. Ji tegyveno tolima praėitimi. Dabarties ji nenorėjo matyti. Ji aiškiai matė Didįjį Lietuvos Kunigaikštį Gediminą, kalbantį su Lenki-jos pasuntiniais, gėrėjosi gražuole kunigaikštyte Aldona, pasipuošusią gintarais, su liūdna širdimi keliaujan-čią į svetimą šalį. Kilmunas dveikė iš jos aukštos kaktos, iš linaziedžių akių. Ją lydėjo palaima. Kiek asarų nušluostė ji motinoms ir mergelėms, sugrąžinusi Lenkijai tokią daugybę bėlausių... Liūda aiškiai matė ano meto aplinką. Jos širdis drebdavo, kad kas jai nesutrukdytų darbo, kad kas iš dabarties neįsibrautų į jos mintis.

Pagaliam ją pabaigė rašyti. Aldonos Gediminaitės paveikslas baigtas. Liūda nutarė leisti savo veikalui koki pusmetį pagulėti. Paskui ji peržiūrė, pataisys. Ir tada eis savo tezių ginti prieš profesorius ir studentus.

— Taip pasibaigė vasara. Liūda išvy-ko Kaunan, kur gavo mokytojos vietą gimnazijoje. Nauji žmonės, nauji iš-pūdziai... Čmai, kaip žaibas naktį, karas. Vo-kiečiai puolė Lenkiją. Tiesa, jau ne-turėtų tai būti staigmena. Juk ji, būdama Lenkijoje, girdėjo kalbant diplomatus: „Kai prasidės agurkų se-zonas — vokiečiai puls“. Bet jos gal-va buvo kuo kitu užimta. Tik dabar ji pradėjo gyventi tikrove. Tik da-bar ji tesuprato, kad ir Lietuvai grė-sia pavojus. Juk ji atsidūrė tarp Ry-ty ir Vakarų grobionių. Kaip skau-du, kad kadaise galingoji ir garbingo-ji Lietuva, dabar negali ginklo pa-keisti Vilniui atsimti. Ilgai laukta, trokštama Lietuvos sostinė, Lietuva padovanota bolševikai. Bet už tą do-vauną pareikalavo įvesti į Lietuvą sa-vo įgulą. Jau tada dangelis pamatė, kad tai Trojos arklys, bet negi galėjo Lietuva, dabartinė mažiė Lietuva, priešintis? Linksmieji broliai per ra-diją nelinksmiai nudaivavo: „Vilnius mūsų, o mes rusų“.

Tačiau tą dieną, kada įžengė Lietu-vos kariuomenė į Vilnių ir gatvėmis paradavo, Liūda buvo laiminga. Ji iš-gyveno didelį dvasios pakilimą. Vėl senovės Lietuva jai atgimė. Ji dar

— TEKLĖ V. KAUSILIENĖ interneta ligoninėje Instituto Haedo, 4 aukštas Iova 9, Ramos Mejia. Išbus iki balandžio pabaigos.

— FORTIO Ligoninėje, Avellanedoje, 6. 4. 51 sulaukė stipraus ir sveiko sūnaus Antanina Kazlauskaitė, Broniaus žemaitis žmona. Naujagimui parinktas vardas Bronius. Laimingai augti. J. Z.

Mėnesinis juokų žurnalas „GARNYŠO“

B R A Z I L I J O J E
CAIXA POSTAL 4189, S. Paulo
Red. — Leid. Klemensas Jūra
Egz. \$1 M/N. Gaukite Balse

naiviskai tikėjo, kad Lietuva liks nepriklausoma, kaip buvo.

Liūda žygiavo paskui kariuomenę, drauge su visuomene, prie Gedimino bokšto, kur linksmam plevėsovo Lietuvos vėliava. Pakeliui, lyg piktai lemančius varnus, jie sutiko iškilmingas laidotuves. Liūda pastebėjo, kad lenkas fanatikas kunigas piktai pa-

Seniai saulutė užsimerkė, Numetus našta spindulių, Ir žvėrelis užmigdė parke. Miegok saldžiai, vai liūlia liu.

Sapnuoja mažas - beždžionukas, Kad jis pavirto zuikeliu. Ir prakalbėjo akmenukas. Miegok saldžiai, vai liūlia liu.

Ir žvengia žirgas karuselėj, Lyg bėgtų sodžiumi žaliu. Ten, kur margi padubysėliai. Miegok saldžiai, vai liūlia liu.

Korespondentai rašo

BERISO LIETUVIŲ GYVENIMO NAUJIENOS

MINDAUGIEČIAI GAVO DAUG SVEIKINIMŲ

Savo namuose Berise „Mindaugo“ Draugija 21. 4. 51 iškilmingai paminėjo savo veikimo 20 metų sukaktį. Draugijos pirmininkas p. Kazimieras Paliukas, gimęs tolimame Comodoro Rivadavia mieste, pavyzdinai vedė programą ir skaitė lietuviškus bei ispaniškus pasveikinimus. Per garbią kalbą bėtojus perstė pats E. Kilmaitis. Žodžių organizaciją sveikino: Draugijos choro vardu jo pirmininkė Juana Leipus; parengimų komisijos vardu Alberto Rašauskis; bibliotekos vardu — Petras Glemža; „A. L. B.“ — red. K. Norkus; „Laiko“ — atstovas Kevėža; Lietuvos Išsilavinimo Centro — agronomas Šantarais; „El Argentino“ — la. kraštiečio vardu — Nicolás Caorai. Apart sostinės organizacijų, mindaugiečių pasveikino „Nemuno“, kurio vadovybė dalyvavo šiame minėjime, nors „Nemuno“ salėje tuo pat metu vyko šokių vakaras. Moksleivis V. Stundžia, jaunuolis Marcinkevičiūtė ir šimėnaitė patiekė lietuviškų eilėraščių, o mažasis Leandro Gabriūnas pagriėš solo akordeonu. Nuosirdžias kalbas pasakė medaliais, diplomais ir gelėmis apdovanoti „Mindaugo“ vardo Draugijos steigėjai. N. G.

MINDAUGUI 700 METŲ

Liepos 12, 1961 sukauna lygiai 700 metų nuo Mindaugo įvykinto pirmojo Lietuvos krikšto. To vardo draugija 15. 4. 51 turėjo pamaldas už savo mirusius narius. Mindaugo vardo draugijos patalpose tą dieną kalbėjo Mindaugo pirm. K. Paliukas, kun. P. Garša, vietinis klebonas Chocarro, red. Caorai, J. Jordana ir vėliau „A. L. B.“ red. K. Norkus ir jaunimo vardu gimnazijos moksleivė Lidia Marcinkevičiūtė. Jaunimo Sąjungos vardu žodį tarė Alberto Rašauskis ir Petras Glemža. Vietinė bažnyčia

ISKYLA Į „LIETUVOS KAMPELĮ“ PRIE BUENOS AIRES

Savo geradarių kviečiami, sekmdienį (1. bal., 51) 19 brolių ir sesių išklyvo, gerb. pp. Gasevičių vasarvietėje.

Vaislingiems vasarvėties šeiminiams skautus įvairiai vaišinant, nuotaika pas visus buvo nepaprastai gera: Buvo pažiūta, užkandžiuta, padainuota, vėl ir vėl užkandžiuta, margučiais paritinta, pašikyla ir sukūrus lauką — pavidinta. Nors mes išbuvome ten nuo pat rytų iki vėlyvaus vakaro, laikas praslinko mums taip įdomiai ir dėja, nepaprastai greit, kad išklyti baigiantis rodesi, lyg dar tik prieš pusvalandį testavžiuta...

Su padėka, dėšines spausdami savo vaislingiems geradariams pp. Gasevičiams, atsiveikino skautai ir svečiai iš Bs. As., ir, jau vėliau vakare, apšėjo iš gražų „Lietuvos kampelį“ Argentinoje.

Išklyviančių ir svečių tarpe matėsi: pp. Inč. J. ir K. Čekanauskai su dukrele, pp. Krapiškaitė su šeima ir tėveliais, p. Mulčia, p. Čukienė, broliu V. Lesnaukas su šeima, sesės A. ir N. Jablonskytės, L. ir S. Walter, L. Paliulionytė, L. Gasevičiūtė, broliai: V. Namikas, Z. Jaunius, A. ir V. Rastauskai, R. Vedejys, T. Jacevičius, V. Miliauskas ir kt.

Per iškylas ir skautų stovykloje išmokė naujų įdomių pasirodymų, padėdys juos mums skautai per savo vakarą — lauką balandžio 28 d. Lietuvių Parapijoje.

S. -tas Vytiš Romualdas Jospaitis, 5. IV. 1961, Bs. Aires.

RESTORANAS — BARAS

A. Degulis, P. Olišauskas, Kaz. Stankevičius ir A. Švartys. Savininkai

Geras valgiai. Pirmos rūšies gėrimai. Nebrangios kainos. c. Pedro Mendosa 2117. Tel. 21-2952

giedėjo lietuvių choras, maestro A. Petraičio vedamas.

Mindaugo steigėjų vardu kalbėjo Adelė Marcinkevičienė ir Telesforas Šlapys, o Bronius Skaršauskas ne tik prakalbą pasakė, bet su savo žmonele ir polką sutremė. Feliksas Griška, dėl ligos, iškilimėse nedalyvavo. Veteranai buvo apdovanoti medaliais 21. 4. 51.

Asado puikiai iškepė Kazimieras Janionis, o parengimo šeiminiškais buvo Kazimieras Pilka ir Jurgis Stoškūnas. Leandro J. Gabriūnas akordeonu ir J. Jordana gitara prie garbiakalbio patiekė muzikos gabaliėlių.

Studijuoja

Mindaugo choro pirmininkė, panelė Juana Leipaitė, mokosi gimnazijoje, o jos brolis, Petras Leipus, lanko medicinos fakultetą La Platos universitete.

Padėka aplankiusiems

Gerb. Ona Kazlauskaitė Glemžienė, grįžusi iš sanatorijos Modelo, reiškia padėką visiems ją aplankiusiems tautiečiams.

Naujos Valdybos

Nemuno draugijos visuotinėje narių susirinkime 15. 4. 51 valdybą išrinkti: Pirmininkas — Pranas Dulke, vicepirmininkas — Juozas Meškis, sekretorius — Bronius Gavėnas.

Berisso lietuvių „Mindaugo“ Draugijos choras, mokytojo A. Petraičio vadovaujamas, 21. 4. 51 puikiai guldino visą eilę lietuvių liaudies dainų, pritariant akordeonistui Valentiniavičiui. Keletą dainų išpildė stačiai žavėtinai, pav. — Ol. Skrickaitė, skrickaitė. Nesilijant publikos plojimams, choras maloniai pakartojė keletą dainų. Šio choro dainos tikrai pridavė grožio ir iškilmingumo „Mindaugo“ dvidešimties metų sukakties minėjimui.

antras sek. — inž. Leonas Ivoškevičius, išdininkas — Vladas Čechys ir išd. padėjėjas — K. Mačiulaitis.

„Mindaugo“ valdyba 8. 4. 51 visuotinėje narių susirinkime 1961 metais išrinkta sekančiai:

Pirmininkas — Kaz. Paliukas, Vicepirmininkas — Jonas Jašauskas, sekretorius — Alisio Žemaitis, pro-sekr. — Povilas Vaskas, nutarimų sekretorius — Julio Maciel, kasininkas — Feliksas Žemaitis, kasininko padėjėjas — Br. Marcinkevičius, valdybos nariai: Povilas Ražauskis, Jurgis Stoškūnas ir Teofilus Aliukas. Revizijos komisija: Jurgis Kazlauskas, Jonas Talmantas ir Juozas Kulakauskas. — Rep.

„NEMUNO“ VAKARAS BERISSE PAVYKO

Seniausia Pietų Amerikos lietuvių draugija, įkurta 1909 metais, kuri pradžioje vadinosi vardu „Vargdienis“, paskui stačiai „Berisso Lietuvių Savivaldos ir Kultūros Draugija“, dabar visose vyriausybės įstatuose gavo reikalingas veikimo teises naujuoju vardu, kuris yra „Nemuno“.

Pirmi „Nemuno“ šokiai savuose namuose, c. Montevideo 1578, Berisso, įvyko šeštadienį, balandžio 21, 1961 ir gana gerai pavyko.

NERVŲ IR PROTO LIGOS

Liaukų nenormalumai

DR. SANCHEZ AIZCORRE

Paragay 1365 Tel. 42-8425

Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

Baras - Restoranas

„EL RAPIDO“

Federikas Grunovas

Savininkas

CENTENERA 3204. T. A. 61-1785

NUOVA POMPEYA - Bs. AIRES

Prėjus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kvietama apsilankyti.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ MOKYKLOJ MOKOSI IR JAPONAI

Įteikti Diplomai

1950 m. „Carlos Gomes“ mokyklą, Mokoje, baigė 12 mokinių ir gruodžio 17 d. „Dariaus ir Girėno“ salėje įvyko iškilmingas diplomų įteikimas.

Diplomus gavo šie mokiniai: Elena Danilevičiūtė, Longinas Gaigalas, Jr., Olga-Birutė Juodzevičiūtė, Petras Juska, Valteris Ambrosevičius, Sergio Tocarewicz, Sônia Jazedje, Roberto Fédor, Filomena Fabricio, Adelino Calixto, Masaaki Kina ir Tosiki Hirota.

Viso 1950 m. „Carlos Gomes“ mokyklą lankė 108 mokiniai ir dauguma jau ne lietuvių vaikai.

Be p. Al. Polišaidio, Lietuvos Konsulo Brazilijoje, pasakiusio sveikinimo kalbą tėvams ir vaikams, diplomų įteikimo Garbės prezidentumą sudarė mokyklos vedėja Jone Maria Salermo, II -ji mokyt. Guilomar Crespo, LSB pirm. Marijus Danta, tėvų atstovas prof. A. Stonis ir Karys Bratauskas, LSB įgaliotinis mokykloms prižiūrėti.

Salė buvo pilna svečių ir diplomų įteikimą kiekvienam mokiniui lydėjo karti plojimai. Ir svečių dauguma buvo lietuviai.

Ta proga tenka pažymėti, kad jau kuris laikas dar nuo karo metų, ir ši mokykla turi tik braziliską laidą, nes lietuviškai pamokoma tik po du kartus savaitėje. Ar dėl to kalti lietuviai tėvai ar mokyklos laikytojai Lietuvos Sąjunga Brazilijoje, sun-

S. L. Arg. Veikimas

KETVIRTAM SKYRIUI TRYLIKA METŲ

S. L. Arg. 4-tas skyrius, atžymėdamas savo gyvavimo 13 metų sukaktį, gegužės 5, 1961, rengia didelį vakarą, čekoslovakų salone, Choele Choele 2048, Villa Castelliano. Pradžia 20:30 val.

Susivienijimo artistai suvaldins begalo linksmą žemaitės komediją: „Uošvė į namus — tylos nebebus“.

Paskui vyks bendri publikos šokiai. Vaidina šio veikalo režisierius Otomas Teperis, Genovaitė Pilypaitė, Onytė Želzytė, O. A. de Holyda ir Antanas Antanaitis.

Visi susivienijimiečiai ir jų draugai prašomi skaitlingai dalyvauti. Rengėjai.

— S. L. A. 5-tas SKYRIUS, naujojo salono statybos naudai, šeštadienį, 28. 4. 51, c. Honduras 4913, Villa Insuperable, ruošia didelį „Vermouth“ su šokiais. Visus kviečia skaitlingai dalyvauti.

S. L. A. 5. Sk. Valdyba.

VISUOMENĖS ŽINIAI

ATVIRAS LAISKAS

Gerb. „A. L. B.“ redakcija, malonėkite patalpinti šį laišką:

Dingusio pasaių laikraščio „Kultūvės“ šaipokai, net ir „Kultūvės“ sulūžus, krečia šposus už Urugvajaus ribų einančio lietuvių spaudoje ir net, kaip teko patirti, rašinėja savotiško turinio laiškus toliau gyvenantiems lietuvių visuomenės žmonėms.

Spasai, šposai ir pasilikti, jei jie imtusi už juos atsakomybę, bet kuomet spūs autoriai taiti daro kitų sąskaiton, tai tas kvepia desinformacijomis.

Kai dėl jų reklamos ir mano adresu, tai to ir iš šaipokų nesitikiu, nes dangstytis už savo veiksmus kitų vardu yra daugiau, kai spasai: tuomi prašingama spausdinto žodžio etikai ir spaudos įstatymui. Jeigu dėl tokių dalykų tektų pačiuoti „žbitkų“ autoriams, tai, tai čia būtų jų pačių gudravimo rezultatas...

Tokių jų gudravimųms spaudoje yra nušvietę ir buvę paskutiniu laiku „Kultūvės“ redaktorius A. Račkauskas pareikšdamas savo atsitatydinimą. Pasirodo, kad jo atsitatydinimu ir pareikšimu yra išsėdęs maskoliškai nusiteikęs „Darbas“, kuris jį plūsta, kaip įmanydamas.

Kyla klausimas: kodėl „Darbas“ plūsta tik A. Račkauską, bet tyli apie pirmąjį „Kultūvės“ redaktorių A. Sakkevičių? Ar nebus tik dėl to, kad A. Sakkevičius yra darbiečiams savas žmogus ir jo vardas „Kultūvės“ sudarydavo jaukią užvejį maskoliškai nusiteikusiai pozicijai, plūdo ir murzino tik tuos, kas nepritaria Lietuvos okupacijai; o A. Račkauskas yra nepriklausomas, demokratinis Lietuvos šalininkas ir buvo sutikęs eiti redaktoriaus pareigas tuo atveju, jei „Kultūvės“ kovos prieš Lietuvos okupantus ir gins mūsų tautos išsilavinimo reikalus.

Į šiuos klausimus privalėtų atsilyti ne tik buvęs „Kultūvės“ leidėjas p. S. Bartnikaitis, bet ir „Darbas“, nes tarp „Darbo“ ir „Kultūvės“ išdygo aiškus ryšys.

„Darbas“ išvadino A. Račkauską mažamokslu ir su pašapa paminėti faktą, kad jo užnugaryje esantieji „Kultūvės“ šaipokai „neduodavę jam pilotos“, darydavę kas jiems tinka, taigi pats „Darbas“ prisipažįsta, kad „Kultūvės“ šaipokų darbas buvo jam malonus ir naudingas. Gi antra vertus, tai jau visai ne darbininkiškai elgiasi „Darbas“, kai jo politikai nepalankius lietuvių vadina mažamoksliais ir panašiai; nes savaime iškyla klausimas: kokius pasirošimus spaudai turi „Darbo“ žurnalistai ir jo bendradarbiai? Juk sukanti: valio Stalinas, ar taip pati iš Maskvos pristiandamas propagandos tikslui straipsnius, dar nėra pasirošimas spaudos darbu!

Pranas Vikonis.

Montevideo, 19. 4. 51.

JUAN V. LIMBA

2a. Santa Rosa 3565

TE: 740 - Florida - 3663

Mekaniška dirbtuvė. Mašinų konstrukcija ir patalysmai.

vaikų chorais ir biblioteka. Mokyklos adresas: Rua Lituanía, 67. Bairro Mooca, Sao Paulo, Brasil.

A. Polišaitis,

Lietuvos Konsulas.

Sao Paulo, 4. 4. 51.

Consultorio Dental MITRE

DR. ADOLFO SEMERIA — Dentista

Beakausmis gydymas, traukimas, plombavimas. — Sudėjimas naujų dantų. — Ilgametė praktika. — Prieinamos kainos. — Kalbama lietuviškai, rusiškai, lenkiškai. Priėmimas antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 14 iki 20 val. Av. MITRE 714. T. E. 22-5966 AVELLANEDA

Atostogos ir Poilsis

Norintieji patogiai, lietuviškoje gamtoje, prie upės ramiai pailsėti, važiuoja atostogauti J. A. Burokų

Žemaitijon

SAGASTUME CHICO, VIA CANAL SAN FERNANDO

Visi patogumai, lietuviška virtuvė, mandagus patarnavimas. Rezervuokite kambarius iš anksto: SANCHEZ PENAUD agent. Florida 185 (Galeria Guemes) piso 5, eq. 529. T. E. 33-9584.

Nauji Kapai

DAKTARAS P. M. MATULAITIS — SIBIRO KANKINYS

Kudirkos Bendradarbiui Mirus

Sausio 31, 1951, Lakeside ligoninėje, Cleveland, Ohio, JAV, nuo širdies smūgio mirė medicinos gydytojas, Dr. Pranciškus M. Matulaitis, 76 m. amžiaus. Liko žmona Ona Broniškaitė Matulaitienė ir duktė Ona Lodge. Einant velionies testamentu, jo kūnas buvo sudegintas krematorijoje. Visą savo gyvenimą jis buvo griežtas liberalas. Jis tikėjo, kad geri gyvy žmogaus darbai reiškia daugiau, negu susirūpinimas apie pomirtinę ateitį.

Dr. P. M. Matulaitis gimė 16. 3. 1876 Stebuliškių kaime, Kalvarijos apskrity, Suvalkijoje. Tai buvo garbios Matulaičių šeimos narys. Toji turtingų laisvamanių ūkininkų šeima buvo vienas svarbiausių laisvės kovų švyturių Suvalkijoje.

Po baigimo pradinės mokyklos Liudvinave ir gimnazijos Marijampolėje (1896), už dalyvavimą slaptaime veikime prieš caro valdžią tapo žandarų suimtas, kalintas, kankintas ir ištremtas Sibiran.

Dr. Matulaitis Maskvoje baigė porą semestrų juridinio fakulteto, o toliau studijavo mediciną. Bet kada parodyto atostogų tėviki, žandarų buvo vėl suimtas. Sibire kiekvienas tremtinys gaudavo po 5 kapeikas dienai pragyvenimui. Tremtiniai buvo kankinami fiziniai ir moraliai. Bet Matulaitis nepalūžo. Jis dėstė kalbas ir kitas pamokas, o uždarbį skirdavo kovai prieš carizmą. Jis matė daug tragedijų Sibire. Bene skaudžiausia jam buvo tragedija, tai jo tikro brolio, daktaro Petro Matulaičio mirtis, susirgus šiltine tremtyje.

Pabėgęs iš Sibiro Dr. P. M. Matulaitis 2.000 mylių ėjo pėsčias raistais ir pelkėmis, miškas ir slėniais, kol pasiekė tėviki. Bet ten žandarai jau laukė. Taigi tėvai ir draugai nuvargusį studentą revoliucionierių nešė neteise pasiėpti, o paskui išgėbavo Vokietijon, iš kur 1902 metais jis pasiekė JAV, kur dirbo „Vienybės Lietuvininkų“ redakcijoje. Tą laikraštį tuomet leido a. a. Juozas Pankūstys. Po metų P. M. Matulaitis įstojo medicinos fakultetą Maryland universitete ir 1907 metais jį baigė kaip medicinos daktarą.

Savo atsiminimus apie Sibiro kailėjimus ir kankynes Dr. Matulaitis 1905 m. aprašė amerikiečių žurnale „Arena Magazine“ nuo sausio iki birželio mėnesio laidose, tuomi priidedamas prie revoliucijos idėjos prieš rusų carą parėmimo ir amerikiečių spaudoje. Rusai amžinai buvo ir yra žiaurūs su politiniais kaliniais.

Iki 1919 m. praktikavo Bostone, pas kvi Worcesteriye, o Dr. Juozas Jonikaitis pasikviestas dirbo Detroito iki 1932 m., po ko persikėlė savo myliman Clevelandan, kur baigė savo audringo gyvenimo dienas.

Dr. P. Matulaitis buvo vienas seniausių Lietuvos išsilavinimo veikėjų, griežtas liberalas. Jo kilnią veiklą plačiai apibūdino „Zvaigždė“, (Nr. 12, 1923) — „Aušros“ 40 metų sukaktuvių paminėjimo numeryje, išleista istoriko kun. Milnko. Dr. P. M. Matulaitis vardas mūsų tautos istorijoje stovi greta Dr. Vinco Kudirkos, Dr. Jono Šliupo, Šerno — J. Adomaičio, J. Dubinskio ir kun. Burbos.

Atsimenu, kad man, kaippo vaikui, buvo labai įdomu pamatyti Dr. Matulaitį Plymoutho, o vėliau sustikti su juom velionies Dr. J. Jonikaitio namuose Bostone, esant man Sandaros pirminkui, bei pasikalbėti Clevelande. Jo švelnus būdas visus link savęs patraukdavo. Jo platus pašinimas literatūros, istorijos ir politinių mokslų suteikdavo didelio malonumo su juo pasikalbėti. Kada JAV liberalai skilo į socialistus ir tautininkus, Dr. Matulaitis pasiliko su pastaraisiais, nes jie buvo demokratiški. Jis nėjo su jokiais internacionalais, nes ir didžiūna kunigų buvo lietuvių lenkinimo kaltininkai.

Mirties audra palaužė dar vieną mūsų tautos žvaigždę. Bet jo atžalos, jo geri darbai, jėgų mūsų tautos istorijon, išaugs ir didelius mūsų tautos žvaigždes, kurie atrems žiaurias andras — ginkluoti mokslu įstabiu — ir atkovos laisvę, kaip atkovojo Dr. Matulaitis kartos žmonės, vėl atgaivindami laisvės ir žmogaus pagarbos gaidynę. Pijus J. Žiūrys.

„PAGUODOS ŽODŽIAI“

3. „Mes taip pat žinome, kad Dievas mylintiesiems, tiems, kurie, kaip Jo nutarta, pašaukti būti šventaisiais, visi dalykai išsina į gera. Nes kuriuos Jis iš anksto pažino, tuos iš anksto ir paskyrė, kad jie būtų tos pačios išvaizdos, kaip Jo Sūnaus paveikslas, kad Jis būtų pirmagimis daugelio brolių tarpe. Kuriuos gi Jis iš anksto paskyrė, tuos ir pašaukė; kuriuos nuteisino, tuos ir pašlovino.“ Romėnams 8:28-30.

žodžiai iš Knygų Knygos.

Skaitykite šventąjį Raštą!

Norintiems veltui nusisysime

Ap. Jono šv. Evangeliją.

LIETUVIŲ MISIJOS DRAUGIJA, Incorporated, Box 488, Chicago 90, Ill., U. S. A.

Pirkite „Dangiškos šviesos“ plokštėlius!

TADĄ PAŽERĄ PALAIDOJUS

Villa Caraza miestelyje, S. L. Arg. kaimynystėje, balandžio 3, 1951 nuo širdies ligos staiga mirė Tadas Pažeris, sulaukęs 56 m. amžiaus. Dalyvaudant palaidovų būreliui, palaidotas Sarandai kapuose, papuošiant kapą gėlėmis.

Velionis buvo gimęs Vėlverių šeimoje, šilainių kaime. Argentineje išaugino sūnų Kazimierą ir dvi dukteris, kurios jau sukūrė šeimos židinius: Marija ištėkėdama už Jordaną, o Magdalena už Barcią. Tado žmona mirė Argentineje prieš 6 metus.

Velionies broliai Antanas ir Kazimieras gyveno JAV. Ten pat gyvena seserys Ursulė ir Magdalena Margienė, kurios sūnus, kun. J. Margis randasi Argentineje. St. R.

— ANTANAS PETRYLA, stuvėjas, kilęs iš šilainių apskrities, gyvenęs Cordoboje, darant jam galvos operaciją, mirė 1950 metos. (Korespondentai „nutylėjo“).

— A. A. ANTANO PETRILOS nekreologą patalpino Cordobos dienraštyje „La Voz del Interior“ 11. 9. 50, jo laidojimo dienoje. Pažymėta, kad jis buvo „Neptūno“ pirmininkas ir mirė sulaukęs 47 m. amžiaus.

BRAZILIJOSJE NUŽUDYTAS A. JANKAUSKAS

Kovo 4, 1951, Villa Anastacio rajone brazilas Josė Moreira keturiais revolverio šūvais nužudė lietuvių Alfonsą Jankauską, 34 m. amžiaus. Jankauskas buvo vedęs ir gyveno rua Fortunato Ferraz 58, minėtame Sao Paulo priemiestyje.

Žmogūdydys policijos ieškomas.

— MIRE ANGLIJOJE: Jurgis Valūnas, 71 m. amžiaus; Margarita Svobonienė, 29 m. amžiaus; Ona Jaukšytė — švedienė, 67 m.; Ona Jasevičiūtė Bendžiuvienė (Venienė), 50 m.; Adelė Valaičiūtė — Dambroz, 34 m.; Agota Senkuvienė, 82 m. amžiaus. — ALEKSANDRAS USPENSKIS, Lietuvos karinomenis savanoris — kūrėjas, kelių mokslinių veikalų autorius, sulaukęs 61 m. amžiaus, 4. I. 51 po operacijos mirė Stuttgarte.

— MIRE ŠKOTIJOJE: Elena Petkevičiūtė, 19 m. amžiaus; Agota Jakimavičiūtė — Priseičienė 37 m. amžiaus; Jieva Barzdaičiūtė Jocienė — Kvietkauskienė 65 m. amžiaus. I. D.

— DR. PROF. PREL. PRANAS PENKAUSKAS 2. XII. 50. mirė Austrijoje, Sighartinge. Buvo gimęs Dardosinėse 28. II. 1889.

— PETRONE DAINAUSKAITĖ DUDEINŠKIENĖ, sulaukus 61 m. amžiaus, mirė Škotiijoje 30. XI. 50.

— M. LIPČIUS, buvęs Schwein terio stovykloje I. R. O. ryšininkas atvyko Kolombijon.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza

VIETOS KRONIKA

ARTIMIAUSI PARENGIMAI
LIETUVIŲ KLŪBE

BALANDŽIO 28, ŠEŠTADIENIS, nuo 21 val. — didelis lietuvių šokių vakaras, orkestrui „Baltica“ griežiant.

GEGUŽES 5, ŠEŠTADIENIS, 21 val. Lietuvių Klūbo rengiamas šokių vakaras, orkestrui „Baltica“ griežiant. Buenos Aires ir aplinkinių miestų jaunimas susitinka pirmuose gegužiniuose šokiuose.

GEGUŽES 6, SEKMADIENIS, 16 val. Motinos Dienos minėjimas su taidienai pritaikyta programa. Įžanga laisva ir nemokama vyrams ir moterims. Po programos vyks bendri publikos šokiai.

GEGUŽES 12, ŠEŠTADIENIS, 21 val. Lietuvių Klūbo šokiai, orkestrui „Baltica“ griežiant. Dalyvauja jaunimas ir šeimynos.

GEGUŽES 13, SEKMADIENIS, 14 val. Latvių Sąjungos Argentinoje rengiamas spektaklis vaikams.

GEGUŽES 19, ŠEŠTADIENIS, 21 val. Lietuvių Klūbo šokiai, orkestrui „Baltica“ griežiant. Užkviestas ir kitų Pabaltijų tautų jaunimas.

GEGUŽES 20, SEKMADIENIS, 16 val. Estų Draugijos „Estonia“ rengiamas Motinos Dienos minėjimas.

GEGUŽES 26, ŠEŠTADIENIS, 21 val. Lietuvių Klūbo rengiamas šokių vakaras, orkestrui „Baltica“ griežiant.

GEGUŽES 27, SEKMADIENIS, 15 val. gruzinių kolonija mini Gruzijos Nepriklausomybės paskelbimo 35 metų sukaktį. Dalyvauja iš anksto užsiskiusieji vietos prie bendrų stalų.

— **VIKTORAS IR ANTONINA KRIVICKAI** GABEČAI 20. 4. 51 atvyko Argentinoje. Iš Vokietijos jie buvo emigravę Belgijon, paskui atvyko Kolombijon, tik dabar pasiekė Argentina.

— **POVILAS PESKARSKIS** iš Kanados 24. 4. 51 atvyko Argentinoje prekybos reikalais.

— **POVILAS BUČINSKAS**, 50 metų amžiaus lietuvis, 22. 4. 51 tapo sąjautos ir veidų automobilių katasrofo prie Charcas ir Ayacucho, Buenos Aires.

— **PARSIDUODA** kėdžių dirbtuvė su visom reikalingom mašinom. Darbas eina; yra daug užsakymų. Dirbtuvė randasi Viamontė 1580, 4 de Junio. Teirautis asmeniškai, kreipiantis į Sr. Ignas Norvaisas, Pozos 496, Avellaneda. (923-5)

„AVENIDA“

BARAS — KAVINĖ — BILIJARDAI AV. SAENZ 1243 — TE. 61-0241
Nueva Pompeya
Savininkai lietuviai:
Leonas Pilka, Jonas Stašauskas, Ignas Lūmas ir Vincas Vilkelis.

„KAUNAS“

Sūraus vandens maudynės „Recreo y Piletas“
„LA SALADA“
Visi patogumai ir maistas
Savininkai: V. K. Masloka.

BRUNO MATUSEVIOIUS

Išvairių baldų dirbtuvės sav.
Grat. Fructuoso Rivera 6679,
Villa Lugano — Buenos Aires

Išvairių baldų ir antenas
Darau naujus ir taisau
RADIO APARATUS
Leonas Bernotas,
Camarones 5828, Buenos Aires.

VILIS BASINAS
Optikos Technikas
Akiniai, Foto-Aparatai
Savo Laboratorijoje priima:
Šeštadienį nuo 10-18
Sekmadienį nuo 11-15
Grat. M. Acha 876
(Frente Club Pomona)
Parque Peluffo-Morón-F.N.D.F.S.

PIRMA LIETUVISKA
ŠOFERIŲ AKADEMIJA

Technika
Kvotiniai
Valdymas
Calle VIEYTES 1789 (Puente
Barracas) Bs. As. T. A. 21-0265

Dr. M. RABINOVICH

Slapumo ligos. — Venerinės. — Lytinis nusilpimas.
Oda. — Sifilis. — Pilvas.
Širdis. — Plaučiai.
Moterys ligos. — Gyslos. — Hemoroidai.
Spinduliuoj. X. Trumpliųjų. Elektrokoaguliacija.
Priėmimo val. nuo 15 iki 20. Sekmad. ir švent. nuo 10 iki 12

JOSE E. URIBURU 770 — T. A. 47, Cuyo 4970 — BS. AIRES
(Altura: Córdoba 2200)

GERBIAMŲJŲ PRENUMERATORIŲ
ŽINIAI

Popierio kaina keleritopai pakilo ir vėl kyla, o „A. L. Balsas“ prenumeratorams kaina pasilieka ta pati, t. y. \$ 20. — metams.
Bet gerb. prenumeratorai, kurie moka paveltoti, daro skriaudą laikraščiu, nes vėliau gauto pinigų perkamoji galia yra mažesnė, spaudos reikmė jų kainos nepalyginamai aukštesnė.
Sinnčiant egzempliorių skolon, turime vilties, kad dabar pat atsilygins visi, kurių prenumerata pasibaigusi. Būsime dėkingi, jeigu apart skolos apsimokėjimo, atsiųs mato - kito apsimokėjimą pirmyn, pridedant paramos dėl spaudos reikmenų pabrangimo, kad „A. L. Balsas“ juo lengviau nukovotų pabrangimo sunkenybes. Prašome suprasti, kad ilgai skolon siuntinėti ir geriausiems draugams neįmanoma.
Nesutvarkiusiems prenumeratorų, poros savaitę bėgyje būsime priversti sulaukyti laikraščio siuntinėjimą.

„A. L. Balsas“ Administracija.

KVIECIAMI BENDRAN DARBAN
VISI LIETUVIAI

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) Laikinojo Organizacinio Komiteto (LOK) posėdyje, įvykusiame Lietuvių Klūbe 12. 4. 51 dalyvavo:
Pirm. I. Padvalskis, ižd. kun. P. Garšva, vicepirm. K. Norkus, sek. L. Sruoga ir įstaty komisijos nariai: teisininkas G. Burdulis ir prof. D. Grudis.

Padaryti papildimai ispaniškame ir lietuviškame Statutų tekstuose ir aptarti einamieji L. O. Komiteto reikalai.

Sekantį susirinkimą, kuris įvyks Parapijos Salėje 29. 4. 51, 12 val. kviečiami dalyvauti įvairių aplinkinių lietuvių, branginantį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės idealą.

— **PROF. DR. JUOZAS MAČERIS** priviada duoda matematikos, fizikos ir chemijos pamokas grupėms ir pavieniai. Moksleiviai, rekomenduokite mokinius, nes dar yra laisvų valandų. Užsirašyti galima „A. L. Balsas“ Redakcijoje, Boedo 737; T. E. 97-4444.

— **JUOZO BURDULIO** 75 m. amžiaus sukaiktis proga įvyko valses, kurios dalyvavo šio mūsų kolonijos veterano sūnus, teisininkas Gediminas Burdulis, komp. Vyta. Kerbelis, pp. A. L. Ramanaukai, pp. A. J. Brazaičiai su sūnum ir dukra ir kiti gerb. sukaiktininko draugai. K.

— **INŽ. JONAS ČEKANAUSKAS** su šeima, pagerbimui savo tėvų atminties, kviečia į pamaldas, kurios įvyks Lietuvių Bažnyčioje, kampsas Brasil ir Mendoza, Avellaneda, šeštadienį, gegužės 5, 1951, 9:30 v. ryto.

— **JULIUS VEŠČINAS** iš Cordobos pereitą savaitę lankė Buenos Aires mieste, kur gyvena jo buvusi žmona su dukra. Kadangi pernai dukrė ištėkėjo, tai J. Veščinas atsipalaidoja nuo pareigų atiduoti pusę savo uždarbio, kaip kad iki šiol būdavo.

— **REIKALINGAS** dailė, statybos medžiagų paruošimo darbai. Aukštas atlyginimas: c. Máximo Paz 1099, Lanús. Reikalinga ir vedusi pora.

— **ALEKSANDRAS GUSTAS** atidarys radio aparatų taisymo dirbtuvę: c. Agüero 5010, Villa Dominico.

JONAS KRUTAS

Išvairių baldų, taiso
radio, prosus ir kt.
Catamarca 3335, Avellaneda

Radio - Elektra

Radio technikas dirba naujus, taiso ir pakeičia visokių rūšių, aparatų. Pataiso antenas pigiai, garantuoti ir ant išimokėjimo. Išnuomojami visokie banketams Radio - Fono amplifikatoriai su lietuviškomis plokštelėmis pigia kaina. Tartin:

VINCAS RAMANAUSKAS

Baigęs mokslą USA
calle POLA 289 — Buenos Aires
T. E. 64 - Liniers - 4154.

Aukšerė Benėš Bilek

0 Diplomuota Pragos ir Bs. A. 0 res Universitetuose. Speciali 0 pagalba gimdyvoms. Pastari- 0 mų valandos nuo 8 iki 21 ir 0 sekmdieniais; 3 kv. nuo Con- 0 stitución. 0 Calle Lima 1217, Bs. Aires. 0 TE. 23-3389. 0

NAUJA LIETUVIŲ IMONĖ
IR MČSV YDOS

Žinomas SLA darbuotojas Francis-kus Baltakis jau anksčiau buvo pirkęs Buenos Aires, c. Leguizamón 2869, namą ir sklypą, o dabar ten pat įstatė vamdžių trunkimo imonę. Namo pirkimo ir naujos imonės įstatymo proga p. Pr. Baltakis 24. 2. 51 suruošė valses, kuriose dalyvavo keletas desėty jo artimųjų ir pažįstamų. Dalių tarpe buvo: Pr. Čepas su žmona ir dukterimi, J. Pocius su žmona ir sūnum, J. Šepety su žmona, P. Rudėnas su žmona ir sūnum, P. Rudėnas, p. lė Ursulė Sinkevičiūtė, p. lė mokyt. Alb. Rumsytė, J. Každailis, J. Trai-nauskas, K. ir J. Fijalkauskai, Ed. Si-minskas, Pr. ir J. Vedegiai su sūnum ir kt.

Reikia pasidžiaugti, kad mūsų tautiečiai savo darbštumu vienas po kito ekonomiskai stiprėja, tuo, žinoma, stiprinami ir lietuvišką bendruomenę. Bet iš kitos pusės tenka apgailestauti, kad mūsųose yra tiek daug blogos valios, pavydo, kuris kenkia mūsų geruomenai sugyvenimui ir draugiskumui. P. Pr. Baltakis ne vienam

GERB. PR. BALTAKIS,

pramonininkas ir žymus Susivienijimo lietuvių Argentinoje darbuotojas.

vaišių dalyvių yra papasakojęs, kaip išsiskyręs su Ant. Barzdžium, gyv. Alvarez Jonte 1657, Capital, pas kurį, kaip dalininkas prie vamdžių trunkimo, išdirbęs virš 2-ju metų ir kas privertė griebtis naujos imonės įkūrimo. Klausais ir stebėjai, kad taip galėjo būti. Kai Ant. Barzdžius, norėdamas sulaužyti pasirašytą sutartį, be viso kito paprašė dar, kad atskirai, Pr. Baltakis mokėtų už galponą 600 peų į mėn., o šiam atsisakius tai padaryti, pastarąjį apaukė vagimi.

Maža to: omė vartyti iš kambario (Pr. Baltakis gyveno pas Ant. Barzdžių) ir grąsinti ištėsti. Toks pat likimas ištiko ir p. J. Vedegį, dirbusį kartu su Pr. Baltakis. Dažnai pasiaulyje yra priešiškai: kas, rodo, turėtų lyti, tas garsiausiai šaukia. „Kas kuo kvepia, tas tuo ir kvepia“ — sako toliau Pr. Baltakis. „Dėl sąžiningumo ne Barzdžius mane, o aš į galui kaltinti. Jau darbo metu su juo turėdavau tam tikrų piniginių nesusipratimų, o išsiskraustant A. Barzdžius man viršaus už kambarį priskaitė 300 peų. Be to, pasakysiu, kad Barzdžiai anksčiau man kalbėjo, kad daugelis, kas tik pas juos gyveno ir dirbo, būvę ne sąžiningi ir „vagys“. Dabar aš ir J. Vedegis juo vadinami „vagimis“.

O jei būčiau sutikęs mokėti 600 peų į mėn. už galponą, būčiau buvęs geriausias ir, gal būtų su juo dar dirbęs iki šios dienos. A. Barzdžius išdarinėdavo ir kitokių juokingų dalykelių. Štai, ką daro gošumas ir pavydai: „Tikrai, galia, kad taip yra. O kartais žmonės suserga ir tam tikra namija.“

— **GUBERTAS ŠIRĖNAS**, kilęs iš Antankininės, Linkmenų valsčiaus, Šventonijų apskrities, atvykęs Argentinoje dar prieš 1914 metus ir gyvenęs Buenos Aires mieste, prašomas skubiai atsiųsti į Lietuvos Konsulatą Brazilijoje: Jaguaribe 477, São Paulo, Brasil. Jo pieško Jonas Buika.

— **BONIFACAS STRIČNA**, Antanas Moka, Jonas Vaidulis nusipirko puikius žemės sklypus San Francisco Solano. Jau virš 100 lietuvių tapo lotų savininkais tame naujame Buenos Aires priemiestyje. Šilingas ir šukėvičius jau ir namus pasistatė.

— **REIKALINGAS** darbininkas. Arendar firmos sandėliui. Duodamas kambarys ir \$ 500 algos mėnesiui: Máximo Paz 1099, Lanús.

PLIAS ARGENTINOS SKYRIUS
PLECIA SAVO VEIKIMĄ

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Argentinos skyriaus susirinkime, įvykusiame Buenos Aires Lietuvių Klūbo patalpose 6. 4. 51 aptarti bėgantieji organizacijos reikalai ir nustatytos ateities veikimo galios. Pastebėtas malonus reiškinys, būtent, kad jau ir lietuvių firmos pradeda naudotis savo profesionalų patarimais. O mūsų inžinieriai ir architektai, ne tik savo srityse visai dirba, bet kai kurie steigia savas imonėnes.

INŽ. Jonui Ramanaukui pirmininkaujant, susirinkime dalyvavo šie kolegos: Anatolius Dičius, Vytautas Gokelis, Benonas Baranaukas, Stasys Kavaliauskas, Pijus Bielskus, Leopoldas Striplinis, Marijonas Cikota, Alfonsas Morkūnas ir Leopoldas Vaite-kūnas vykiu su savo sužadėtinė, panele Juana Jankauskaitė, industrijos mašinų fabrikanto p. Jono Jankausko dukra. Nors maloniolė viešnia yra gimusi Argentinoje, bet ji teikėsi paldinoti lietuviškai, posėdžiui pasibaigus, draugiskos vakarienes metu.

Sekantis PLIAS susirinkimas įvyks Lietuvių Klūbe gegužės 4, 1951.

Kad išsivystytų tampsnis kontaktas su mūsų kolonijos industrijalistais, antras metinis PLIAS banketas žada būti nepaprastai įdomus: Linksmą programą, puki bendra vakariene ir įvairumai. Banketas įvyks liepos 14, 1951. Įėjimas tik su iš anksto pasirūpintais kvietimais.

PLIAS konstitucija duoda teisę tapti nariais visiems profesionalams, technikams ir imonių vadams — kūrėjams. Prašome į taktą! Sekr.

INŽ. L. STASAITIS PERSIKĖLĖ
Į BUENOS AIRES

Prieš porą metų atvykęs iš tremties stovybinį darbų rangovas inž. Liūdas Stasaitis porą metų gyveno Misiones sostinėje, Posadas, kur pasiekė gerą vertę namų statyba. Vienok ten jo šeimai netiko klimatas, tad persikėlė į Buenos Aires, kur su inž. architektu Jonu Steikiniu sudarė namų statybos firmą.

INŽ. Stasaitis atvyko su savo žmona, ponia Marija Baburinaitė su dukra, panele Irena. Laikinais apsisėdimo pas pp. Indriūnas, San Martin, ir ieško būto, kol pasistatys namą.

— **LAISKUS** iš „A. L. Balsas“ Redakcijos prašomi atsiųsti: Juratė Baltūnaitė, Kazys Grigas, Bruno Mikšys, Povilas Ožis, Gustavas Pūdy-maitis, Gubertas Širėnas, Juozas Želionis.

— **INŽ. AGE. JUOZAS BUKEVIČIUS**, sunkiai sirgęs virš poros mėnesių, baigia sveikti. Įgimėciui „A. L. Balsas“ bendradarbiui linkime greitą pasveikimą.

— **J. UDRIS**, atsigaubęs medžio industrijai visas moderniausias mašinas, nori atidaryti baldų dirbtuvę. Turinti patalpas ar norinti dirbti, kaip dalininkai prašomi rašyti lietuviškai arba kreiptis asmeniškai: c. Lialvalio 1570, dep. 3, Buenos Aires.

— **PETRAS KURAITIS** šiemetines savo atostogas praleidžia Urugvajuje, viešėdamas pas Krasinskus ir kitus savo gimines. Grįždamas parvežė prenumeratorų „A. L. Balsui“.

J. VIRSILA IR J. ZAVICKAS — Mozaikų fab. „La Nueva“ sav. Didelis mozaikų pasirinkimas. Olazabal 50, Boulogne Sur Mer, F. C. N. Gral. Belgrano.

Dr. E. LEVINAS

Lietuvis gydytojas - chirurgas diplomuotas Berlyno ir Kordobo universitetuose, buvęs Rosario ligoninės kliniko vedėjas, dabra Hospital de Clinicas, Sala 4 gydytojas, kalbantys lietuviškai, priima širdies, aorta ir kt. ligų ligonius savo konsultatorijoje
nuo 15 iki 18 val.
CALLAO 545 T. A. 35-8669

ODOS LIGOS — SIFILIS

Dr. MIGUEL FINKELBERG
Gydytojas specialistas Igoninės Durand
CORRIENTES 5628, 1 piso T. A. 54-7593
Priėmimo val.: 15-19. — Sekmad. ir šventadi. 9-11.

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS
LYTIES LIGOS — SIFILIS — ALAPUMAS
ODOS IR KRAUJO LIGOS. (ANALIZAI). Skubus, modernus gydymas. Egzema — Psoriazis — DR. FILIPPINI
Pilvelio — Vidurių — Jaknų — Inkstų — Plaučių Ligos.
REUMATIZMAS — LUMBAGO — AIRDIS — Hemoroidai — Venų išsiplėtimas — Kvėpavimo — AZEMA — Vėmimas.
MOTERYŲ LIGŲ Gydytojas, DR. NUREZ
GERKLIS — NOBIS — AUBYS — Gyd. DR. MACOHL
Priėmimas nuo 9 iki 21. Sekmdieniais nuo 9 iki 12

LIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

ARGENTINOS BALTDUDŽIAI
IR JŲ VEIKLA

Didžiauma senosios baltgdudžių emigracijos Argentinoje yra visiškai neorganizuota. Jų vardų „veikla“ bolševikų agentai, o patys senieji emigrantai nėra matę draugijinio veikimo nei savo gimtinėje, nei čia.

Prieš trejetą metų Argentinoje susikūrė Argentinos Baltgdudžių Sąjunga. Jos vadovybėje stovi žmonės, matę baltgdudžių tautos kančias rusų okupacijoje. Argentinoje gimę baltgdudžiai valkai dedasi prie minėtos sąjungos, nes jie čia lanko mokyklas ir daugiau supranta už savo beraščius tėvus.

Baltgdudžių Sąjungos Argentinoje pirmininkas, Konstantinas Mierakis, atvyko iš Romos su Lietuvos Diplomatinijos šefo jam duotu pasu. Kaip Baltgdudžių vyriausybės tremtyje atstovas Argentinai jis gavo Popiežiaus raštą — palaiminimą. Sąjungos sekretorius, p. Juozapavičius, baigęs gimnaziją Vilniuje ir puikiai moka lietuvių kalbą. Jie smerkia tuos baltgdudžių veikėjus, kurie pretenduoja į Vilnių ir t. p.

Sąjungos tikslas — didinti savo narių elles ir kovoti prieš okupantus. Balandžio 1, 1951, jų susirinkime, įvykusiame Lietuvių Klūbe, priimtos rezolucijos, smerkiančios bolševikus. Jos pasiūstos J. Tautoms, vyriausybės ir spaudai.

„ESTONIA“ SURUOSĖ PUIKŲ
LITERATŪROS POPIETI

Argentinos Estų Draugija „Estonia“ 8. 4. 51 Buenos Aires Lietuvių Klūbo salėje turėjo pirmutinį savo literatūros popietį. Prisirinkus pilnai salei publikos, programą pradėjo tarmamas žodį „Estonia“ priėjimo p. W. Jok.

Nauja Estų Draugijos narė p. lė I. Horn padėkavo A. Villmannio trejeta kūrinių. Paskui buvo skaitomos naujos estų literatūros poeto veikalų ištraukos. B. Kangro kūrybos pavyzdžius skaitė L. Nilius ir A. Soonetis. G. Molder'o kūrybą skaitė du minėtieji ir pats autorius. Nilius ir Soonetis skaitė E. Volmer'o kūrinius, o pats Volmer'is patiekė K. Lepik'o ir kitų jaunų estų rašytojų kūrinių ištraukas. L. Pet paskaitė A. H. Tammsaare kūrybą.

Dalyvavo visi estų kolonijos intelektualai — šeimynos ir jaunimas. Pastebėtina dar viena „smulkmenų“: Daugelis Argentinoje gyvenančių estų kas mėnesis moka po 10 peų vienai knygų leidyklai švedijoje ir už tai gauna visas tos leidyklos išleistas svarbesnė estų rašytojų veikalai, okupantų sunaikinti Estijoje. Dabar leidžiama naujieji rašytojų kūrinių. Gražiai susiorganizavę ir pavyzdinčiai veikiant Argentinai estai visus juos gauna tuoj po atspausdinimo. N. G.

— **J. DAUJOTAS** iš Kauno, gyvenęs Prūsų gatvė 12. Tavo ieško tavo draugė Olga iš Rigos. Aš esu Amerikoje. Prašau atsiųsti šiuo adresu: Olga Salenieks, 3901 Behrwald Ave., Cleveland 9, Ohio, USA.

— **PARSIDUODA** LOTAS 8,66x27 pačiame Temperley centre, 7 kv. nuo stoties. Kaina \$ 17.000. Teirautis Balse. (922-5).

Aronas Resnikas

Laikrodininkas ir auksorius Parduoja ir pataiso laikrodžius ir brangenybes. Perdirba žiedus ir perka auksą.
CORRIENTES 5349 — Buenos Aires
T. A. 54, Darwin 7981

Lietuvių Krautuvė

Casa "CAPICUA"
Parduoda loterijos bilietus, mokykloms reikmenis, žaislus, etc.
PETRAS VAICEKONIS, sav.
WARNES 378 VILLA CRESPO

Nikod. Leipus

LAIKRODININKAS
Garantuotai taiso laikrodžius
Dar ir perdirba žiedus
Pastatruait — būst patenkinti
Constitución 3586, Bs. Aires
Telefonas 46-1819

JURIDINIS BIURAS

Adv. Dr. Roman Ciechanow
Adv. Dr. Roberto Rois
c. Maipu 231, oficina 231
TE: 34-1020 ir 34-0601
Nuo 3 iki 6:30. Šešt. 3-4
Darbo bylos. Šeimos Dokumentai
pilietybei ir pensijai. Pirkimas ir pardavimas nejudomų nuosavybių.

JURIDINĖ SLAVŲ STUDIJA

Dr. Joaquín Prieto
adv., b. Trib. teisėjas.
I. STAMBOLSKI
Procurador

Civiliai, kriminaliniai ir administraciniai reikalai; ypatingai greit su-tvarkomos bylos už SUZEDIMUS DARBĖ, kelionės ir už palno-gavimus iš darbo sostinėje ir provincijoje. Paikdami, paveldėjimų išie-kojimai. Tarptininkauja perka ir parduoda būstus ir namus. Skuba visuomet užtikrinti.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 20
LAVALLE 1605 (entrepote derecho) — BUENOS AIRES
T. A. 35, Libertad 9444

PASTABA: Išreikalausimas, legalizavimas ir vertimai metrikų iš visų Europos šalių paslauga ir pilietybės gavimui.

Imprenta „La Voz“, Defensa 828, B. Aires.

PUIKIAI VAIDINO LATVIŲ
DRAMOS BŪRELIS

Lietuvių Klūbo salė tapo perpldyta 21. 4. 51, Latvių Dramos Būrelin (Latvian Dramatic Kopa) vaidinanč. Elina Zalita 4 veiksmų komediją „Pavojainga Senatvė“ (Bistamais Vecums).

Nors įžanga buvo \$ 10 ir \$ 5, bet publika nesutipo ir artistams teko vėl kalą pakartoti 22. 4. 51.

Vaidino veikalo režisierius A. Bulis ir artistai: Anna Strelcūns, Inara Zalts, Vilnis Rostbergs, Valija Segle-nieks, Alfreds Delins, Melita Rubulis, Valdis Silins ir R. Ints.

Kaukių balių dalyvavo šokėjos ir vaidintojos: Inara Zalts, Valda Banders, Zigfrida Bergs ir baletu mokytojas Zigfrids Elzbergs.

Dekoracijos piešė dail. J. Zuntaks, scenorius — Voldemars Strelcūns, šviesos — R. Eikins, pianistė — Beatrice Lipienieks, sufliorius — Velta Silins.

Latvių Dramatišką Knopą, kaip ir ansamblį, sudaro iš tremties Argenti-non atvykę mūsų brolių tautos menininkai, kurie, po nepaprasto spektaklių pasisekimo, išreikšė padėką Lietuvių Klūbo vadovybei už patalpas ir talką. N. G.

IS URUGVAJUS LANKESI
ALGIRDAS MIKELIŪNAS

Aplankęs Santiago de Chile, Valparaiso ir Puerto Varas, keletą dienų viešėjo Buenos Aires mieste jaunas Urugvajaus lietuvis Algirdas Mikeliūnas. Savo atostogoms Algirdas labai patenkintas, ypatingai dėl to, kad Urugvajaus valitos aukštumas suteikia progą pigiai paatostogauti ir apsipirkti.

Algirdas Mikeliūnas, gimęs Panevėžyje prie 26 metų. Urugvajuje gyvena 16 metų. Puikiai kalba lietuviškai. Jis yra Montevideo miesto valdybos tarmautojas. Jo darbas — vasaroti pliažę ir gelbėti skenduolius. — Per 4 metus — sako Algirdas — dar neteko nei vieno skenduolio mattyti. O alga, skaitant Argentinose pezaiz, siekia apie 2.000 mėnesiui. Žiema dirba kaip industrijos mechanikas. Jo brolis važinėja taksimetru Montevideo mieste.

Lietuvių Klūbe Algirdas susipažino su Buenos Aires lietuvių jaunimu. Savo ekskursinę kelionę po Pietų Ameriką jis atliko su Lietuvos Pasituntybės Urugvajuje jam išduotu pasu.

URBAICIO BROLIS SUMITAS
KINJOJE

Susivienijimo Lietuvių Argentinoje veikėjo Urbaičio brolis, kun. Urbaitis, dirbęs misijos darbu Kinijoje, tapo bolševikų sumitas vasario 16, 1951 metų ir išvežtas iš Linhsienso nežinoma kryptimi.

Apart lietuvių misijonieriaus kun. Urbaičio Kinijoje sumiti